

هشدار امام!

(... دعوای ما دعوی نیست که برای خدا باشد)

... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما

برای خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا

می کنیم ... دعوی من و شما و همه کسانی که

دعوا می کنند همه برای خودشان است (...)

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

سپاسی. انجمنی. فرهنگی

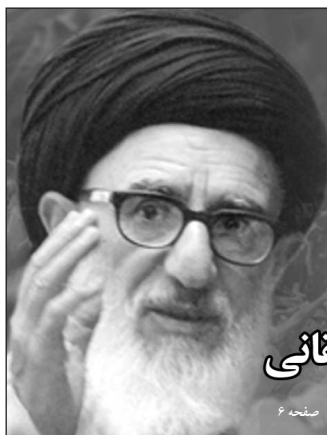
سال سی و سوم / شماره ۱۸

شماره مسلسل ۱۴۴۱

نیمه دوم آذر ماه ۱۳۹۱

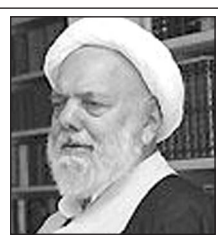
۳۰۰ تومان

برگزاری مراسم رونمایی از شناخت نامه جامع آیت الله طالقانی

صفحه ۶

علامه شیخ عزیزالله عطاردی ریاست کتابخانه مسجد الجواد(ع) و امام جماعت آن مسجد!

صفحه ۳

آیت الله غروی: افراط در تقدس کسی را به سر منزل مقصود نمی رساند

صفحه ۱۰

آیت الله تسخیری: زمانی که زبان افراط غالب شود، مشکلات امت رو به فزونی می رود

صفحه ۹

حجت الاسلام والمسلمین مبلتی: از ظرفیت فتوا در امر تقریب استفاده چندانی نشده است

صفحه ۸

دکتر لاریجانی:

مرکز تحقیقات اسلامی مجلس خوراک فکری متناسب با نیازهای کشور ارائه دهد

وی ادامه داد: یکی از این تأثیرات این است که با بعضی مراکز حوزوی که فعالیت هایی برای گسترش تعالیم دینی انجام می دهند ارتباط برقرار کند، گاهی حتی از پژوهشگاه های مهم حوزه علمیه به صورت تیمی در این مرکز حضور می یابند و احساس می کنند نتیجه کارشان در این مرکز می تواند عرضه شود.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس با بیان اینکه این مرکز می تواند پل ارتباطی مناسبی برای محققان باشد، گفت: با وجود اینکه از عمر این مرکز زمان چندانی نمی گذرد اما در بین حوزویان و طلاب و فضایی حقوق دان به خوبی جای گرفته است.

وی تأکید کرد: اگرچه مأموریت این مرکز بسیج کردن حوزویان است اما خوشبختانه ما شاهد این هستیم که در کنار این وظیفه، توانسته ایم با اساتید دانشگاهی و افراد با تجربه در این مسائل نیز تعامل خوبی برقرار کنیم.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی ضمن بیان اینکه شورای اسلامی مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی از اساتید حوزه و دانشگاه و افراد باتجربه تشکیل شده است، گفت: این شورا در سه کمیته فقه اقتصادی و معاملاتی، فقه فرهنگی و اجتماعی و فقه حقوقی و قضایی تقسیم شده است.

وی تأکید کرد: آنچه اکنون در حال وقوع است باید در ابتدای انقلاب اسلامی شکل می گرفت و ما از این ضعف حاضر به خورده ایم، بنابراین اکنون که ایجاد شده باید نهایت بهره را از آن برد.

بودجه گذاری است.

رئیس مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: ما در مواردی نیاز به یکسری مبانی روشن داریم، چراکه بعضی مسائل ظاهرشان تعارضی با شریعت ندارد اما این ضرورت دارد که در چنین مباحثی نیز لایه های زیرین مورد بررسی قرار بگیرند.

وی ادامه داد: یکی از وظایف مرکز تحقیقات اسلامی مجلس این است که بر اساس نگاه جامع اسلام عزیز به همه زمینه ها، روشن کند که چه نقشه ها و برنامه هایی منتج از آن می توان برای حرکت در زمینه های مختلف ترسیم کرد.

دکتر لاریجانی با بیان اینکه در هشت دوره قانون گذاری مجلس شورای اسلامی بیش از سه برابر نسبت به دوره های قبل از آن قانون تصویب شده است، گفت: نتیجه این قوانین چه بوده و آیا می توان از آن ها یک مکتب فکری برای کشور حاصل کرد. وی افزود: مدینه اسلامی بر اساس عدالت است که شکل می گیرد اما تعاریف اولیه هنوز باز نشده تا بتوان در خصوص آن ها قوانین تصویب کرد.

رئیس قوه مقننه با بیان اینکه شاید جایی بهتر از حوزه علمیه برای ایجاد چارچوب های دقیق فقهی نباشد، گفت: انتظار این است که مرکز تحقیقات اسلامی مجلس با بهره گیری از این ظرفیت عظیم قم بتواند در دستیابی به اهداف خود موفق باشد.

حجت الاسلام احمد مبلغی نیز در این جلسه اظهار داشت: مرکز تحقیقات اسلامی مجلس توانسته است ضمن دنبال کردن مأموریت های خود، تأثیرات متنوعی را از خود برجای گذارد.

دکتر علی لاریجانی در جلسه شورای فقهی مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی که در محل این مرکز برگزار شد، اظهار داشت: قانون گذاری در کشور ما بر پایه اسلام است و از جهات مختلف ضرورت تأسیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس وجود داشت.

وی ادامه داد: از مجلس هشتم بود که اقدامات چنین کاری صورت گرفت و هم اکنون که چنین ارتباطاتی بین این مرکز و متخصصان این عرصه شکل گرفته در واقع زمان باروری این مرکز است.

نماینده مردم قم در خانه ملت با بیان اینکه مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی باید خوراک ها و الگوهای فکری متناسب با نیازهای کشور را ارائه دهد، گفت: شاید بعضی مسائل روزمره ما به دلیل عدم وجود چنین تریبون ها و مراکزی حل نشده باقی بمانند.

وی با اشاره به اینکه مجلس شورای اسلامی انتظاراتی از این مرکز دارد، گفت: یکی از این انتظارات توجه به حجم قوانینی است که در مجلس در حال تصویب است، اولین گام در این عرصه این است که با موارد فقهی مخالفتی نداشته باشند. لاریجانی در ادامه گفت: از دیگر مسائل مهم این است که ما در فقه مسائلی داریم که برای به فعلیت رسیدن آنها قانونی وجود ندارد و می توان با بررسی های لازم پیشنهاداتی در این زمینه ارائه داد.

وی تأکید کرد: از دیگر انتظارات بررسی مسائل مربوط به نحوه عملکرد نمایندگان است و مسئله بعدی توجه به ضروریات

حضرت آیت الله مکارم شیرازی: تجلیل از نشریه مکتب اسلام اقدامی ارزنده است

سید مرتضی اسماعیلی طبا مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی قم به همراه دیگر اعضای کمیته برگزاری همایش تجلیل از نشریه مکتب اسلام با حضرت آیت الله مکارم شیرازی دیدار و گفت و گو کردند.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی ضمن قدردانی از مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی قم و دیگر دست اندرکاران برگزاری این همایش، گفت: این نشریه تا به حال مظلوم واقع شده بود لذا برگزاری این همایش امری ضروری و پسندیده به شماره می رود.

این مرجع تقلید در ادامه به ویژگی های نشریه مکتب اسلام اشاره کرد و اظهار داشت: این نشریه تنها چراغی بود که در خصوص نشریات دینی در زمان طاغوت روشن ماند.

وی دلیل استقبال مخاطبان آن زمان از این نشریه را هیئت تحریریه ای متشکل از شخصیت های خاص از جمله مرحوم علامه طباطبایی و آیات عظام سبحانی، نوری همدانی، تبریزی و همچنین شهید مطهری، شهید مفتاح، شهید باهنر و شهید بهشتی و... دانست.

وی نشریه مکتب اسلام را در شکل گیری انقلاب اسلامی بسیار مؤثر دانست و افزود: این نشریه با چاپ مطالب خاص و تربیت سرباز انقلابی در پیروزی انقلاب نقش بسزایی داشت.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی حمایت های حضرت آیت الله بروجردی را در ماندگاری این نشریه بسیار مؤثر عنوان کرد و گفت: در بسیاری از موارد ساواک از فعالیت این نشریه جلوگیری می کرد که با حمایت و سفارش حضرت آیت الله بروجردی رفع توقیف صورت می گرفت.

وی پرورش شخصیت های علمی از جمله محمود حکیمی را از دیگر ویژگی های خاص نشریه مکتب اسلام عنوان کرد.

استاد درس خارج حوزه علمیه، نقش و آثار نشریه مکتب اسلام را منحصر به فرد دانست و گفت: به عقیده بنده نقش این نشریه در تاریخ تشیع و تاریخ انقلاب ماندگار بوده و خواهد بود. وی در پایان آشنا کردن نسل امروز با این نشریه و نقش آن را ضروری دانست.

در ابتدای این دیدار آقای اسماعیلی طبا در خصوص برگزاری این همایش گفت: با توجه به گذشت بیش از نیم قرن از انتشار نشریه مکتب اسلام و نگاه ویژه وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی برای قدردانی از زحمات دست اندرکاران این نشریه، برگزاری همایش را در دستور کار خود قرار دادیم.

آقای اسماعیلی طبا به جایگاه این نشریه در دوران قبل از انقلاب اشاره کرد و اظهار داشت: این نشریه با پرداختن به ابعاد مختلف، یکی از معدود نشریاتی بود که حلقه وصلی با متدینین کشور به شمار می رفت.

وی به برگزاری چندین جلسه هماهنگی بین اعضای کمیته این همایش اشاره کرد و افزود: در این جلسات مقرر شد که این همایش را اسفندماه سال جاری با هدف بزرگداشت و تجلیل از بنیانگذاران این نشریه، مخاطبان فعال و همچنین کسانی که این نشریه را در سراسر کشور توزیع می کردند، برگزار نماییم.

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم با بیان برگزاری نمایشگاهی در حاشیه این همایش، گفت: در نظر داریم نمایشگاهی از آرشیو این نشریه از ابتدا تا به اکنون، اسناد و نامه های مخاطبان به این نشریه را در حاشیه این همایش در معرض دید علاقمندان قرار دهیم.

وی همچنین افزود: تهیه نرم افزاری از آرشیو نشریه مکتب اسلام نیز در دستور کار است تا دسترسی به تمام نشریات منتشر شده برای علاقمندان آسان شود. اسماعیلی طبا به فراخوان مقالات و خاطرات در خصوص این نشریه اشاره کرد و ابراز داشت: با این فراخوان که بزودی اعلام خواهد شد، بانک جامعی از مقالات و خاطرات از سراسر کشور جمع آوری و در قالب کتابی به چاپ خواهد رسید و از برگزیدگان نیز در این همایش تجلیل به عمل خواهد آمد.

می توانیم بگویم آرمان سیاسی اقتضائاتی دارد و آرمان دینی اقتضائاتی که لزوماً با هم جمع نمی شوند؟

اگر سیاستمان را با دین تطبیق بدهیم خود به خود چهره دیگری پیدا می کند. اما اگر به سیاست از منظر ماکیاوولی نگاه کنیم، طبعاً جدایی هایی بین این دو اتفاق می افتد. یکی از معضلات مدرنیته این است که بعد از پیروزی سیاسی در اروپا و آمریکا، پیروزی انسانی و اعتقادی به دست نیآورده، مدرنیته نتوانست دنیا را اداره کند. به همین دلیل امروز به پست مدرنیسم رسیده اند. چرا می گویند پست مدرنیسم، به این دلیل که عقل و علم به تنهایی نمی تواند دنیا را اداره کند. عرض کردم مصدق، خائن نبود، اشتباه کار بود.

و لابد به همین دلیل هم قهرمان نیست.

به این دلیل که شکست خورد قهرمان نیست. ببخشید که صریح می پرسم. شما که می دانستید این مصدق است که دارد اشتباه می کند چرا مستقیم به سراغ خود او نرفتید. چرا رفتید سراغ فاطمی.

اولا که از مصدق حفاظت خوبی می شد. ثانیاً آن موقع مصدق یک سمبل بود. علت اینکه ما رفتیم سراغ فاطمی این بود که او رابط بین مصدق و دربار بود. روزهای اولی که دکتر مصدق نخست وزیر شده بود، دست ثریا را بوسید. نامه های او به شاه را نگاه کنید. اختلاف مصدق با شاه وقتی شروع شد که فاطمی در بیمارستان بستری شد، در ۲۶ بهمن سال ۱۳۳۰ فاطمی بستری شد و ماجرای ۳۰ تیر چند ماه بعد در سال ۱۳۳۱ اتفاق افتاد. شاید اگر فاطمی راهی بیمارستان نمی شد، ماجرای ۳۰ تیر اصلاً به وجود نمی آمد. زمان را در نظر بگیریم. در شور و هیجان ها زمان به سرعت می گذرد. شما فاصله رفتن شاه از ایران (۲۶ دی) تا ۲۲ بهمن را در نظر بگیرید. چقدر این فاصله کوتاه بود. همه دنیا از این انقلاب متعجب بودند؛ در حالی که جای تعجب نداشت. جریان های سیاسی در بحران ها با سرعت اتفاق می افتند. درست مثل جریان های اقتصادی امروز دلار ۳۵۰۰ تومان می شود، چهار روز بعد ۳۰۰۰ تومان می شود. چرا؟ چون فضا بحرانی است و ما با بحران اقتصادی مواجهیم. در بحران شرایط فرق می کند. از روزی که رزم آرا در

۱۶ اسفند ۱۳۲۹ کشته شد تا روزی که دکتر مصدق در ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ سقوط کرد، جامعه دچار تنش و بحران بود. به همین جهت حوادث سریع انجام می گرفت. آیت الله کاشانی قبل از ۳۰ تیر موافق دکتر مصدق بود، ۳۰ تیر را خودش به وجود آورده اما بعد از ۳۰ تیر به یکی از مخالفین مصدق تبدیل شد.

حالا اگر از مصدق خیلی مراقبت و محافظت نمی شد، فداییان اسلام به این فکر می افتادند که او را ترور کنند؟

در آن موقعیت نه، چون احساس می کردند با کشته شدن مصدق کل جریان نهضت شکست می خورد. فداییان می خواستند رابطه مصدق و دربار را قطع کنند که کردند.

در نهایت هم این کار

فداییان اسلام نتیجه مطلوبی به بار نیاورد.

چرا؟

برای اینکه در نهایت دولت مصدق سقوط کرد.

دولت مصدق به دلیل اشتباهات خودش سقوط کرد.

خب شاید اگر آن ارتباط برقرار می ماند و دولت مصدق سقوط نمی کرد، اشتباهات او و دولتش آنقدر حاد نمی شد.

مگر امکان داشت خارجی ها بگذارند مصدق کارش را آن طور که می خواست پیش ببرد. مگر شاه می توانست تا آخر از جریان ملی شدن نفت و عدم حضور امریکایی ها و انگلیسی ها در ایران حمایت کند، اگر شاه می خواست به دفاعش از نهضت ادامه بدهد خود به خود باید می رفت و شاید اگر مصدق آن وحدت را به وجود نمی آورد، شاه مجبور به رفتن می شد. برای همین بود که نواب صفوی می گفت با شاه ساخته اند. او در مصاحبه ای در اردیبهشت ۱۳۳۰ گفته بود جبهه ملی و دربار یکی شده اند. حتی گفته بود که قرار بوده برادران مرا آزاد کنند اما به سفارش خصوصی درباره آنها را نگه داشته اند. همان زمان سید عبدالحسین واحدی نامه ای به شاه نوشت با این تیترو: اعلی حضرت

محمدرضا پهلوی بخواند و جواب بدهد. یعنی از موضع بالا با شاه حرف زده بود. در آنجا نوشته بود دولت ادعا می کند شما فداییان اسلام را نگه داشته اید. جواب بدهید. شما نگه داشته اید یا دولت؟

و حالا واقعا این قضیه کار دولت مصدق بود یا شاه؟

هر دو. چون با هم ساخته بودند. حتی آیت الله طالقانی به زندان می رود و با نواب صفوی ملاقات می کند. آیت الله طالقانی در سخنرانی اش در اسفند سال ۱۳۵۷ سر قبر مصدق کاملاً مسأله را روشن می کند و می گوید من پیش نواب صفوی رفتم. از او خواستم از مخالفت با دولت مصدق دست بردارم. او گفت برادران مرا آزاد کنند، من فعلاً کاری ندارم.

حکومت اسلامی شود، من می روم رفتگر می شوم. طالقانی در حضور متین دفتری، در حضور دکتر شایگان و دیگر طرفداران مصدق گفت فداییان اسلام یک اقدام انقلابی کردند، وکلای مردم به مجلس رفتند. اقدام دوم انقلابی آنها منجر به ملی شدن نفت شد. شما از طالقانی صریح گوتر و سالم تر سراغ دارید؟ او یک روحانی مبارز بود که از مصدق هم طرفداری می کرد. او در سالگرد مصدق این حرف ها را زد. من خودم پنج شب همراه با نواب صفوی در سال ۱۳۳۴ در منزل آیت الله طالقانی پنهان شده بودم. پسر آیت الله طالقانی هست. بروید از او پرسید.

آن موقع چند سالتان بود؟

آن موقع ۱۹ سالم بود. حتی آیت الله طالقانی رضوان الله تعالی علیه، مقدمه ای بر کتاب تنبیه الامه و تنزیه المله مرحوم علامه محمد حسین نائینی نوشته بود که آن را برای ما خواند. و من از او پرسیدم این کتاب را چرا حالا منتشر می کنید. گفت در دیکتاتوری، دارم کتاب یک مرجع آزادی خواه را منتشر می کنم. من که مخالف جبهه ملی هستم در منزل آیت الله طالقانی پنهان می شوم و او از من نگهداری می کند، از آن طرف هم آن حرف ها را سر

قبر مصدق می زند. چون ایشان در متن جریان بوده. طالقانی بود که در سال ۱۳۲۸، نواب صفوی را در ورکش طالقان مخفی کرده بود. ما تا آخر هم با آیت الله طالقانی روابط حسنه ای داشتیم.

شما اگر در آن سال ها به جای اینکه نوجوان باشید، مثلاً ۳۰ سالتان بود باز هم همان طور عمل می کردید. شما روزی که فاطمی را سر قبر مسعود ترور کردید فقط ۱۵ سالتان بود.

یک وقتی شما سؤال می کنید که آیا از کارت پشیمان هستی یا نه...
 نه، سؤال من درباره پشیمانی نیست.

خب آدم ۱۵ ساله را نمی شود با یک آدم ۳۰ ساله مقایسه کرد. خودم هم نمی دانم اگر آن موقع ۳۰ سالم بود چه کار می کردم. شاید در سی سالگی به ازدواج فکر می کردم. سال ۱۳۴۳ وقتی از زندان آزاد شدم ۲۸ ساله بودم. شهید مهدی عراقی پیش من آمد و گفت مهدی جان شرایط عوض شده، حاج آقا روح الله آمده. یک مرجع تقلید آمده. دوباره بیاتوی جریان کار. آن موقع هنوز حسنعلی منصور را زنده بودند. به ایشان گفتم من خسته ام؛ می خواهم بروم رکوع کنم. سجود کنم. گفت منظورت چیست؛ گفتم می خواهم بروم زن بگیرم و بچه دار شوم. من چهار تا شلاق بخورم همه تان را لو می دهم. آن موقع دیگر آن نوجوان پرشور نبودم که به دل حوادث می رفت. این قیاس مع الفارق است.

شما چرا بعد از انقلاب وارد صحنه سیاست نشدید؟

اتفاقاً به من پست هم پیشنهاد کردند اما چون دیدم از نظر اجرایی ضعیفم، قبول نکردم. به همین دلیل مسؤولیت نپذیرفتم. رفتم به دنبال کار فرهنگی، تحصیل و تدریس و مقاله نویسی و امتیاز روزنامه گرفتن و غیره. در زندان مطالعات زیادی داشتم و می خواستم از آن مطالعات استفاده کنم. من هیچ وقت آدم اجرایی نبودم
چرا دیگر! در نوجوانی که اهل اجرا هم بوده اید.
 نه، آن موقع برای مبارزه، اجرایی بودم.

دکتر آذرشب: اسلام هراسی منافع غرب را نیز تهدید می کند

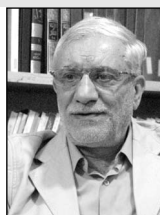
تشدید اسلام هراسی در جوامع اروپای و آمریکا گفت: متفکران غرب متوجه شدند که این اسلام هراسی به تنهایی کار غرب نیست بلکه کار لابی هایی است که در پشت غرب حرکت می کند که در رأس آنها لابی صهیونیسم است.

وی افزود: صهیونیست ها سعی می کنند نه تنها غربیان بلکه حتی حکومت های عربی را از اسلام سیاسی بترسانند. بنابراین صهیونیسم دنبال این اسلام هراسی است تا غرب را به این منجلاب بکشد. به نظرم متفکران غرب به این مسئله پی برده اند که این رفتارها جز افزودن دشمنی بین جهان اسلام و غرب، و جز شکست غرب ثمری نخواهد داشت. متفکران غرب متوجه شدند که با گسترش اسلام هراسی حتی منافع غرب نیز مورد تهدید قرار می گیرد.

دکتر آذرشب در پایان تصریح کرد: اینکه متفکران غربی اسلام هراسی را طرح شکست خورده می دانند چیز جدیدی نیست چراکه برخی از خاورشناسان در اواخر قرن ۱۹ نسبت به نتایج منفی اسلام هراسی در غرب هشدار دادند و گفتند اگر می خواهید که منافعتان در جهان اسلام تأمین شود باید دنبال این باشید که به آنها اطمینان بدهید و هم به غربیان این اطمینان را دهید که مسلمانان با شما خصومتی ندارند و یک گفتگوی انسانی بین طرفین برای رفع این خصومت ایجاد کنید.

وی افزود: این مطالب یک شگرذی است که خودشان بر بی ارزشی این مطالب و تفسیرهایی که از واکنش مسلمانان و اسلام ارائه می کنند، واقف هستند و خود خاورشناسان نیز تأکید دارند که ما نمی توانیم اسلام را از واقعیات حضورش در صحنه زندگی دور کنیم و هر کسی که بخواهد این کار را بکند با شکست مواجه می شود. بنابراین اسلام باید وارد صحنه زندگی شود و برای هر بخش از امور زندگی مسلمانان طرحی را ارائه می کند لذا این اسلام زنده و فعال در صحنه زندگی است.

این استاد دانشگاه تهران یادآور شد: غرب با مطرح کردن اسلام سیاسی، تعبیر خاصی از سیاست دارد به این معنی که می گوید سیاست عبارت است از قدرت طلبی و حکومت خواهی در حالیکه سیاست اسلام عبارت است از اداره امور جامعه به صورتی که محقق کننده منافع واقعی آن جامعه باشد. ما همواره می گوئیم که سیاست ما عین دیانت ماست و در زیارت خطاب به ائمه اطهار(ع) می گوئیم: اَشْهَدُ اَنْکُمْ سِیَاسَةَ الْعِبَادَةِ. بنابراین سیاست از دیدگاه اسلام نوع رفتارهایی است که به بهتر زیستن مردم جامعه کمک می کند. آذرشب طرح های غربیان را از ایجاد فضای ضد اسلامی در جهان شکست خورده خواند و با اشاره به انتقادات اخیر متفکران غرب نسبت به

دست زد، تأکید کرد: آنها در مصر، تونس، مراکش و شام... شایع کردند که ما اسلامی می خواهیم که تنها رابطه فردی با خدا در آن باشد و کاری به مسائل سیاسی و اجتماعی نداشته باشد و سعی کردند شایع کنند که دو اسلام سیاسی و اسلام حقیقی وجود دارد که اسلام حقیقی مورد تأکید آنها همان اسلام خانقاهی و تصوف است.

وی تأکید کرد: این تفسیر از اسلام نه تنها با ماهیت اسلام شیعی در تعارض است بلکه با اسلام سنی نیز متضاد است به همین دلیل قیام های متعددی علیه استعمارگران و اشغالگران در تمام کشورهای اسلامی اعم از سنی و شیعه به راه افتاد؛ چراکه ماهیت اسلام ستم ناپذیری و کرامت خواهی است.

عضو کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی با اشاره به تشدید اسلام هراسی در سال های اخیر تأکید کرد: علت افزایش اسلام هراسی در غرب این است که اسلام در حال تجلی است به ویژه بعد از بیداری اسلامی در شمال آفریقا؛ غربیان مسئله اسلام هراسی را تشدید کردند تا بگویند تمام شخصیتها و گروه هایی که امروز برای بیداری مسلمانان وارد میدان شده اند، اینها دنبال یک مرام های سیاسی هستند نه مرام اسلام!

دکتر محمدعلی آذرشب عضو کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی، با اشاره به تشدید اعمال محدودیتها علیه مسلمانان در غرب و ارتباط آن با تحولات خاورمیانه تصریح کرد: غرب بدعتی را به نام اسلام سیاسی راه انداخت که بگویند ما اسلام صوفیانه و خانقاهی می خواهیم.

وی افزود: وقتی فرانسه، الجزایر را تصرف کرد خیلی سعی کرد آن اسلامی را که مردم را به انزوا و طریقه صوفیه که هیچ تأثیری در زندگی ندارد، تشویق کند. به خاطر اینکه این نوع تفسیر از اسلام هیچ نوع مقاومتی در برابر ظلم و ستم آنها نخواهد داشت ولی آنها موفق نشدند چون اسلام ذاتاً مسلمانان را به عزت خواهی و استقلال و آزادی فرامی خواند به همین دلیل الجزایر در مقابل تمام شگردهای فرانسه و با دادن بیش از یک میلیون و نیم شهید، نتوانست به استقلال برسد.

استاد زبان و ادبیات عرب دانشگاه تهران یادآور شد: فرانسه به مبارزان الجزایری که در مقابل اش ایستادگی می کردند، با عنوان اسلام سیاسی از آنها یاد می کرد در حالیکه اسلام حقیقی که اسلام ناب محمدی است مسلمانان را دعوت می کند که سر در مقابل اشغالگران و ظالمان خم نکنند و این حقیقتی است که در متن اسلام است.

آذرشب با بیان اینکه از آغاز ورود استعمار به جهان اسلام، غرب به تشویق اسلام خانقاهی

برگزاری مراسم رونمایی از شناخت نامه جامع آیت الله طالقانی

به مواردی مانند گذاشتن آن روی طاقچه نکنیم.

آیت الله طالقانی نمونه کامل یک مؤمن و مجاهد واقعی است

حجت الاسلام ناصرالدین کمره‌ای فرزند آیت الله حاج میرزا خلیل کمره‌ای در همایش پژوهشی طالقانی و بیداری اسلامی اظهار داشت: شخصی از من درباره شخصیت آیت الله طالقانی سؤال کرد و من در جواب گفتم وی عبد صالح و مطیع خدا و رسول خدا(ص) بود.

وی با بیان این که آیت الله طالقانی حدود هفتاد سال با مرحوم آیت الله کمره‌ای مأنوس بود و در درس وی شرکت می کرد تصریح کرد: آیت الله طالقانی نمونه کامل یک مسلمان، مؤمن و مجاهد واقعی است. فرزند آیت الله حاج میرزا خلیل کمره‌ای عنوان داشت: شصت سال قبل آیت الله طالقانی به همراه آیت الله کمره‌ای و سید رضا زنجانی برای شرکت در جلسه شعوب المسلمین به پاکستان سفر کرد، چند شب قبل از سفر آیت الله طالقانی، آیت الله کمره‌ای و آیت الله کاشفی خوانساری به اردن خدمت آیت الله العظمی بروجردی رسیدند و ایشان آنها را خیلی تشویق و این سفر را تأیید کرد، در سفر اردن اولین قدم برای بازدید از آوارگان فلسطینی برداشته شد و آیت الله العظمی بروجردی مبلغ ده هزار تومان برای حمایت از فلسطینی ها فرستاد.

فرزند آیت الله حاج میرزا خلیل کمره‌ای ادامه داد: در اردن عده‌ای گفتند برای انجام اعمال عمره مفروضه به مکه سفر کنیم اما آیت الله کمره‌ای پیشنهاد کرد که برای تشکر از شیخ محمود شلتوت، مجتهد اهل سنت به قاهره برویم، وقتی به قم تلفن زدند و از آیت الله بروجردی نظر خواهی کردند، ایشان هم از سفر به قاهره استقبال کرد، شیخ محمود شلتوت اولین کسی بود که به رسمیت فقه جعفری فتوا داد. حجت الاسلام کمره‌ای اظهار داشت: آیت الله طالقانی کمی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی زنده بود و فوت وی شدیدترین ضربه روحی را به آیت الله کمره‌ای وارد کرد.

وی ابراز داشت: آیت الله طالقانی در یک روز زمستانی که برف باریده بود برای درس و استفاده از محضر مرحوم پدر ما آیت الله کمره‌ای به منزل ما آمد و من پرسیدم چرا در این هوای برفی به اینجا آمده‌اید، وی جواب داد برای کسب علم باید زحمت کشید.

مرجعیت شیعه در ایجاد بیداری اسلامی نقش مهمی ایفا کرده‌است

دکتر موسی فقیه حقانی، رییس مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران اظهار داشت: بیداری اسلامی انباشتی از مبارزاتی است که در طول دو بیست سال اخیر در منطقه خاورمیانه صورت گرفته که شاید بدون آن شرایط بیداری اسلامی به وجود نمی آمد.

وی با بیان این که انقلاب اسلامی گام بزرگی بود و برای کشورهای دیگر تجربه شد که می توانند حرکت کنند و به نتیجه برسند ابراز داشت: مرجعیت شیعه در ایجاد بیداری اسلامی نقش مهمی را ایفا کرده‌است که از جمله آنها می توان سید جمال‌الدین اسدآبادی را نام برد که جایگاه ویژه‌ای در بیداری اسلامی دارد.

دکتر حقانی گفت: مرجعیت شیعه با توجه به رویکردی که در مبارزه با کفار، استکبار و دشمنان داشته است، نقش عمیقی را در بیداری اسلامی ایفا کرده‌است به طوری که فتوای استعمارشکن میرزای شیرازی مؤدبه شروع حرکت ضد استبدادی و ضد استعماری بود و در باطن منجر به بیداری اسلامی شد.

رییس مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران ادامه داد: این اقدامات به مرجعیت شیعه و حساسیت آن برای صیانت از اسلام و سرزمین های اسلامی برمی گردد که فقط محدود به ایران نمی شود.

وی اظهار داشت: آیت الله طالقانی در ابتدای سال ۱۳۰۰ با استعمار انگلیس مبارزه می کرد به طوری که در همان دهه تظاهرات گسترده ضد اسرائیل در ایران برگزار شده است.

دکتر حقانی با اشاره به مجاهدت علمای شیعه در طول تاریخ بیان داشت: ما در سبک زندگی خود قرآن را در تمام شئون زندگی قرار داده‌ایم اما در قرآن تعالیم بسیاری درباره مبارزه با استکبار وجود دارد که باید به آنها توجه کنیم و فقط قرآن را محدود

آیت الله طالقانی در مبارزه با استعمار صهیونیسم فراملیتی عمل می کرد

سید مهدی طالقانی، فرزند آیت الله سید محمود طالقانی اظهار داشت: آیت الله طالقانی مبارزات خود را فقط در چارچوب مرزهای ایران نمی دید و برای برخورد با عدم مبارزه با استعمار فراملیتی فعالیت می کرد. وی با بیان این که آیت الله طالقانی عضو هیئت مدیره تشکل اتحاد مسلمین بود گفت: تشکل اتحاد مسلمین درباره مسائل سیاسی و اجتماعی کشورهای اسلامی اعلام نظر می کرد.

فرزند آیت الله طالقانی ابراز داشت: در سال ۱۳۲۷ قرار بود اسرائیل به رسمیت شناخته شود که میتینگ در تهران علیه آن برگزار می شود و چند هزار نفر از جمله آیت الله طالقانی، آیت الله کاشانی و گروه‌هایی مانند فداییان اسلام در آن شرکت می کنند. طالقانی ادامه داد: شرکت کنندگان در آن میتینگ از دولت وقت درخواست می کنند که برای سفر به فلسطین اشغالی به آنها ویزا بدهد تا بتوانند با اسرائیل مبارزه کنند. وی با اشاره به سفرهای آیت الله طالقانی عنوان داشت: وی در سال ۱۳۳۱ به همراه مرحوم آیت الله کمره‌ای، آیت الله زنجانی و حجت الاسلام صدر بلاغی به کراچی و یک سفر هم به همراه علامه شیخ یحیی نوری به بیت المقدس داشته‌است که در این سفرها بیشتر مسائل استعمار و استعمار صهیونیسم را گوشزد می کرد. فرزند آیت الله طالقانی گفت: آیت الله طالقانی بعد از ملی شدن کانال سوئز، حمله اسرائیل، انگلیس و فرانسه به مصر و حمله هوایی اسرائیل به فلسطین، عده‌ای از رجال سیاسی مصر را به مسجد هدایت دعوت کرد و با آنها جلسه داشت که سبب دستگیری وی شد و از او تعهد گرفتند که از محدوده تهران خارج نشود.

آقای طالقانی با بیان این که آیت الله طالقانی در جلسه‌ای اسرائیل را پوست دوم استعمار عنوان کرد اظهار داشت: آیت الله طالقانی فطریه بعد از نماز عید فطر را به جهت کمک به آوارگان فلسطینی و همچنین در آن زمان در یکی از خطبه‌های نماز جمعه فقط درباره فلسطین صحبت می کرد. وی بیان داشت: آیت الله طالقانی به مناسبت بمباران فلسطین به دست اسرائیل در آن زمان، در مسجد هدایت جلسه‌ای را برگزار می کند و می گوید این‌ها همه مصیبت است و ما همه شیعه مرتضی علی(ع) هستیم.

جامع ترین تاریخ نگاری درباره آیت الله طالقانی منتشر شد

می توان نکات قابل توجهی هم درباره سازمان منافقین و افکار و سران آن بدست آورد. وجود گفتگویی منتشر نشده با همسر محترمه آیت الله طالقانی و همچنین انتشار میزگردی با حضور دو تن از پسران ایشان و ایضا گفتگویی با پسر دیگر، وجوه متفاوتی از زندگی آیت الله طالقانی را روشن می کند.

در این شماره یادآور، آثار و گفتارهایی از دکتر محمود احمدی‌نژاد، دکتر علی لاریجانی، آیت الله سید عزالدین زنجانی، آیت الله جعفر سبحانی، آیت الله محمد امامی کاشانی، آیت الله محمد واعظ زاده خراسانی، محمدرضا حکیمی، دکتر غلامعلی حداد عادل، سید مهدی طالقانی، سید حسین طالقانی، سید مجتبی طالقانی، حجت الاسلام استاد سید هادی خسروشاهی، حجت الاسلام محمد جواد حجتی کرمانی، مرحوم شمس آل احمد، حجت الاسلام رسول جعفریان، مهدی چمران، محمد مدیر شانه‌چی، دکتر سید صادق طباطبایی، مهندس اکبر بدیع زادگان و... به چاپ رسیده است.

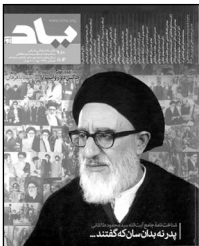
این کتاب به بهای ۲۰/۰۰۰ تومان به صاحب امتیازی مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، مدیر مسئولی: محمد حسین طارمی و سردبیری موسی حقانی منتشر شده است.

باز شده است. لذا حضور افراد مختلف از مراجع تقلید تا علما و ادبا و سیاستمداران انقلابی و متعهد و افراد شاخص نهضت آزادی و... موجب شده تا ابعاد مختلف شخصیتی آیت الله طالقانی مورد بحث قرار بگیرد و چیزی از قلم نیفتد.

همچنین این نشریه شامل گفتگوهایی منتشر نشده است که باید حسابی قدرشان را دانست چون با گذشت سالها از فوت مصاحبه شونده‌ها، دیگر امکان دسترسی به خاطرات آنها وجود ندارد.

نکته قابل توجه در این شماره از یادآور آن است که با خواندن مطالب آن در کنار شناخت آیت الله طالقانی که در محور مباحث است، می توان به شناخت افرادی دیگر و همچنین بخشی از تاریخ انقلاب دست یافت. مثلا جلال آل احمد و رابطه او با مرحوم طالقانی از این دست است.

یکی از مباحث پررنگ در این ۴۰۰ صفحه رابطه آیت الله طالقانی با سازمان مجاهدین خلق (منافقین) است که مطالعه مطالب مربوط به آن موجب رنگ باختن ادعاهای منافقین در همسویی آیت الله با آنها می شود. در حین پی بردن به کذب ادعای منافقین،

می داشت اما روشی متفاوت را در پیش گرفت و در هر شماره به یک موضوع خاص تاریخی پرداخت. موضوعاتی مثل امام خمینی(ره)، نهضت ملی، جلال آل احمد و گروهک فرقان از جمله این موضوعات بود که این آخری بسیار جالب و پر سر و صدا از آب درآمد. قوت و غنای هر کدام از این

شماره‌ها به حدی است که می تواند به تنهایی منبع جامعی برای مطالعه در مورد موضوع آن شماره باشد. اما هفتمین جلد از این نشریه که شماره‌های ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۲ آن را در برمی گیرد، به زندگی و آراء آیت الله سید محمود طالقانی پرداخته است، آنهم در بیش از چهارصد صفحه.

چهره‌هایی که یا برای مجله یادداشت فرستاده یا با یادآور به گفتگو نشستند، چهره‌هایی هستند که در تقسیم‌بندی‌های سیاسی و فکری این روزها گاه در دو سوی یک طیف قرار می گیرند. معیار گزینش برای حضور در این ویژه‌نامه داشتن اطلاعات و خاطراتی از آیت الله طالقانی بوده است و از این منظر حتی پای اهالی ادبیات چون مرحوم شمس آل احمد، مرحوم شهریار یا محمود دولت‌آبادی هم به آن

مجله؟ اگر قرار باشد این مکتوب را مجله یا نشریه بدانیم، آنوقت خیلی از نشریات موجود حداکثر دفترچه یادداشت‌هایی شخصی‌اند! اما خوب اینطور هم نمی‌شود، بالاخره نمی‌توان به اینهمه هفته‌نامه و ماه‌نامه‌ای که مرتب روی دکه می‌آیند درافتاد و گفت بالای چشمستان ابرو.

به گزارش ساجد، پس بهتر است شگفتی و هیجان ناشی از ورق زدن آخرین نشریه یادآور را جور دیگری بروز دهیم. بنابراین همان چیزی که روی جلد این شماره نوشته شده است احتمالا بهترین است برای خطاب قرار دادنش: شناخت نامه جامع آیت الله سید محمود طالقانی. نشریه یادآور از همان خرداد ۸۷ که اولین شماره‌اش منتشر شد نشان داد از آن دسته مجلاتی نیست که بشود در مترو و اتوبوس یا همراه با میل کردن تنقلات مطالعه کرد و سرسری ورق زد.

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران به جز نشریه تاریخ معاصر ایران که از وزن ترین نشریات تاریخی و یکی از پردوام ترین آنهاست، و به جز نشریه اینترنتی بهارستان که روی سایت آنها با مقالات کوچک قرار دارد، حالا دست به انتشار نشریه‌ای دیگر زده بود که اگرچه مثل آنها در حوزه تخصصی تاریخ گام بر

آیت الله طالقانی و بیداری اسلامی

حجت الاسلام والمسلمین سید هادی خسروشاهی

آنچه در پی می‌آید متن کامل سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین خسروشاهی است که در محفل رونمایی از واپسین شماره کتاب ماه فرهنگی تاریخی یادآور که شناخت نامه جامع آیت الله سید محمود طالقانی نام گرفته، ایراد شده است.

بسم الله الرحمن الرحيم

ظاهراً موضوع این جلسه، رونمایی از فصلنامه پربار و گرانبساز یادآور است که پس از انتظاری طولانی به یاری حق از محقق درآمد

و در اختیار علاقمندان قرار گرفت... این شماره از یادآور درباره

آیت الله طالقانی است و به همین مناسبت، قرار شد که چند کلمه‌ای هم درباره نقش آیت الله طالقانی در مسئله بیداری اسلامی مطرح شود.

البته بیداری اسلامی و به قول برداران عرب، الصحوة الاسلامیه یا الیقظة الاسلامیه یا احیا فکر دینی، در جوامع اسلامی سابقه‌های طولانی دارد. تقریباً باید گفت که از زمان آغاز حرکت سید جمال الدین حسینی، در یکی دو قرن اخیر شروع شده و در طول این مدت، به اشکال مختلف، در بلاد اسلامی مطرح شده است.

درواقع پایه گذار بیداری اسلامی و احیاء تفکر دینی، سید جمال الدین حسینی (اسدآبادی) است که از مصر آغاز شد و با تربیت شاگردانی چون شیخ محمد عبده و بعد رشید رضا و کواکبی و دیگران، استمرار یافت. حتی رهبران حرکت های اسلامی، بعدی در بلاد عربی - اسلامی، بویژه در مصر و شبه قاره هند حرکت خود را استمرار راه سید نامیدند.

شهید شیخ حسن البنا مؤسس حرکت اخوان المسلمین، در کتاب مذاکرات الدعوة و الداعیه می‌گوید که حرکت اخوان، حرکتی اصلاحی - اسلامی و استمرار راه جمال الدین افغانی و محمد عبده است... و البته بعضی از مصری‌ها نوشته‌اند که سید در زمان اقامت در قاهره - که سفر دوم وی به مصر، حدود ده سال طول کشید، در محله خان خلیلی زندگی می‌کرد که محل کار پدر شیخ حسن البنا، عبدالرحمن البنا الساعاتی در همانجا بود و سید بطور طبیعی با اهالی محل از جمله دوستان عبدالرحمن ساعاتی در ارتباط بوده و آنها تحت تأثیر افکار سید قرار گرفته و این افکار به ترتیب به حسن البنا و دیگران منتقل شده است...

اصولاً می‌توان گفت که احیاء تفکر دینی - نه احیاء تفکر دینی - و ایجاد بیداری اسلامی، پس از دو ضربه هولناک حمله مغول و نابودسازی تمدن و فرهنگ اسلامی و سپس تهاجم نظامی - فرهنگی - سیاسی غرب مسیحی، یک پدیده عمده و قابل توجهی است و در هر گوشه از جهان اسلام، بیدارگرانی در این مسیر گام نهاده‌اند که از آن جمله می‌توان از اقبال لاهوری و مولانا مودودی و ابوالکلام آزاد در شبه قاره هند، و سعید نوری در مقر خلافت عثمانی (ترکیه) و مهدی سودانی در سودان و شیخ حسن البنا و رشید رضا و عبدالرحمن کواکبی و شیخ مصطفی سباعی در مصر و شامات، و سازمان نهضة العلماء یا علماء مجاهدین در الجزائر و مغرب، نام برد...

در ایران، پس از شهریور بیست و سقوط رضاخان - پهلوی اول - در طلیعه بیدارسازان و احیاگران فکر دینی، آیت الله سید محمود طالقانی قرار دارد که با هجرت از قم به تهران ادای این تکلیف را بر عهده گرفت.

البته حرکت آیت الله طالقانی در این راستا، چند شاخصه اصلی و عمده دارد که می‌توان به مهمترین آنها اشاره کرد:

اول: بازگشت به قرآن و نشر تفکر قرآنی در میان عموم مردم.

دوم: مبارزه با خودکامگی سیاسی و استبداد

دینی و سوم تلاش و کوشش در راه رهایی ملل مسلمان و ایجاد وحدت بین مسلمانان و تقریب بین مذاهب اسلامی.

البته پیمودن این راه، آسان نبود. همان آغاز دروس و جلسات تفسیر در تهران، همراه با هجمه ارتجاع دینی بر ضد ایشان بود. خود آیت الله طالقانی خود می‌گوید: ... از قم به تهران برگشتم و در مسجد پدرم شروع کردم به تفسیر قرآن گفتن، اما از طرف مجامع دینی کوبیده شدم که چه حقی دارد کسی

سید مهدی طالقانی، استاد خسروشاهی و دکتر موسی حقانی در مراسم رونمایی از

شناخت نامه جامع آیت الله سید محمود طالقانی

تفسیر قرآن بگوید؟ چقدر من فشار تحمل کردم تا بتوانم این راه را باز کنم که قرآن برای تحقیق و تفکر و تدبیر است نه فقط برای خواندن و تپیدن و تبرک جستن. هر جا که صدای قرآن بلند می‌شود، از مردن و گور و تلقین میت سخن شنیده می‌شود. باید قرآن را از دست عمال اموات بیرون بیاوریم. ببینید که این کتاب حیات، کتاب حرکت، کتاب قدرت، کتاب هدایت و کتاب ایمان، به چه سرنوشتی در میان ما دچار شده است؟... این نوع اندیشه آیت الله طالقانی در ضرورت احیاء فکر دینی و اشاعه تفکر هدایتی قرآن در سطح عمومی است... و اتفاقاً مشابه یا عین همین مطالب و جملات را سید جمال الدین حسینی در مصر بیان داشته و من مشروح آن را در مقدمه کتاب تفسیر صحیح آیات مشکله قرآن آورده‌ام که فقط جملات کوتاهی از آن را نقل می‌کنم.

سید در یک سخنرانی در مرکز حزب الوطنی که خود در مصر تأسیس کرده بود، می‌گوید: خدایا! تو گفته‌ای قرآن کتاب هدایت و زندگی است، ولی امروز استفاده از آن در امور زیر منحصر شده است: تلاوت در بالای، در قبور شب‌های جمعه، مشغولیت روزه داران، زیاله مساجد، کفاره گناه، بازیچه دست بچه‌های مکتب خانه‌ها، داروی چشم زخم، زینت قنادق نوزادان، سینه بند عروس، بازوبند نانوا، حمایل مسافران! نمایش عقد و انتقال اثاث منزل، مایه گدائی و سرمایه کتاب‌فروشی‌ها... بهرحال تفکر سید حسینی اسدآبادی و سید حسینی طالقانی، در ضرورت احیاء فکر دینی و تعالیم قرآنی، یکسان است.

طالقانی به راه و رسم سید حسینی، تداوم بخشید و باور داشت که مسئله بیدارسازی ملت‌ها، جز از راه آموزش تعالیم قرآنی، امکان‌پذیر نیست و برای همین چهل سال تمام، حتی در دوران تبعید و زندان، به تفسیر قرآن و نشر پرتوی از قرآن پرداخت، تا بلکه بتواند قرآن را به میان مردم ببرد و به جامعه اسلامی برگرداند و آن را از گور و گورستان! رهایی بخشد...

آیت الله طالقانی خود در مورد نقش سید جمال الدین در احیاء قرآن در سخنرانی خود در احمدآباد می‌گوید: سالها ملت ایران و ملل اسلامی خاورمیانه خواب بودند در این میان از همین سرزمین پاک ما و ملت هوشیار ما، سید جمال الدین قیام کرد تا ملل اسلامی و مشرق زمین را بیدار کند. همان وقتی که اسلام و قرآن و سیله بی‌هوشی و بی‌دردی شده بود، این سید جمال الدین بود که به عمق اسلام و قرآن آگاه بود و با او، اولین موج شروع شد.

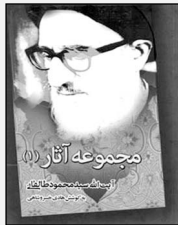
بهرحال در تداوم راه سید جمال الدین، آیت الله طالقانی در دستی قرآن و در دست دیگر نهج البلاغه را داشت و از هر جلسه و فرصت و اجتماعی، برای نشر اندیشه‌های قرآنی و علوی کوشید و به همین دلیل از همه امکانات موجود استفاده نمود و مسجد قنات آباد تا مسجد خندق آباد و مسجد ملک و مسجد منشور السلطان و مسجد فخرالدوله و مسجد همت و مسجد هدایت و... را پایگاه فعالیت خود قرار داد و فعالانه در: کانون اسلام، انجمن تبلیغات اسلامی، اتحادیه مسلمین، انجمن‌های اسلامی دانشجویان، مهندسين، پزشکان شرکت نمود و با سازمان های سیاسی - مذهبی مانند: فدائیان اسلام، جبهه ملی، نهضت مقاومت، نهضت آزادی و غیره فعالانه حضور داشت و با مطبوعات اسلامی مانند مجله آئین اسلام، نور دانش، تاریخ اسلام، وظیفه، ندای حق، مجموعه حکمت و سالنامه‌های چاپ قم مانند معارف جعفری و غیره همکاری قلمی داشت.

شاخصه دوم، مسئله مبارزه با استبداد سیاسی و دینی است که هر دو بزرگوار، به آن پرداخته‌اند و چگونگی آن را در تاریخ زندگی سید حسینی و سید طالقانی، می‌توان به روشنی دید و چون دامنه آن بسیار گسترده است ما در این جا و با وقت محدود، به آن نمی‌پردازیم.

اما شاخصه سوم که مسئله روز است، تلاش در راه بیداری مسلمانان و رهایی ملت‌ها است. آیت الله طالقانی از همان آغاز فعالیت‌های سیاسی - اجتماعی خود، به مسائل جهان اهمیت خاصی داشت... مسئله مسلمانان هند و کشمیر و مردم مسلمان الجزائر و ملت مظلوم فلسطین در اولویت کارهای بین المللی ایشان قرار داشت و علاوه بر ملل مسلمان، به قیام‌ها و مبارزات ملت‌های محروم دیگر، مانند ویتنام و افریقای جنوبی و... توجه ویژه‌ای در سخنرانی‌های خود مبذول می‌کرد.

آیت الله طالقانی در همین راستا و برای شرکت در همایش‌های متعدد اسلام گرایان، در پاکستان، مصر، اردن، عراق، تونس، مغرب و غیره، به این بلاد سفر کرد... گزارش بعضی از این سفرها را ایشان به درخواست اینجانب مرقوم داشتند که در سالنامه معارف جعفری، سال ۴۱، چاپ قم، منتشر گردید. البته یکی دو سال مسئولیت و مدیریت آن سالنامه به عهده حقیر بود. آیت الله طالقانی در کنگره جهانی شعوب

معرفی جلد اول مجموعه آثار آیت الله سید محمود طالقانی

شکل کتابی درآمد و با حروف چینی مرسوم در آن برهه (آی. بی. ام) تایپ و آماده نشر شد و بنا به علی، چاپ آن امکان پذیر نگردید تا اینکه آیت الله طالقانی برای آخرین بار، و پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، از زندان آزاد شد و من همراه مقالات آماده، در خیابان

جلد اول مجموعه آثار آیت الله طالقانی که شامل مجموعه مقالات وی از سال ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷ هجری شمسی می‌باشد به کوشش حجت الاسلام والمسلمین خسروشاهی و توسط موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران به چاپ رسیده است. استاد سید هادی خسروشاهی در

هدایت، به دیدار ایشان رفتم و اجازه خواستم که آن مجموعه را چاپ کنیم، به ویژه که شرایط مساعدی نیز در امر نشر و توزیع کتاب‌ها به وجود آمده بود... آیت الله طالقانی ضمن تشکر از حقیر گفتند: کشور در حال دگرگونی و انقلاب است و اکنون ضروری تر از این مقالات، تهیه جزوه‌ها و رساله‌هایی درباره اقتصاد اسلامی، نوع حکومت و جامعه مسلمان، چگونگی فرهنگ و زندگی است که شما و دیگر دوستانتان در قم باید به فکر آن باشید تا اگر نهضت به پیروزی رسید منابع قابل اعتمادی در اختیار نسل جوان ناآشنا با چگونگی یک جامعه اسلامی، در اختیار باشند...

بخشی از مقدمه کتاب در معرفی این مجموعه می‌نویسد: اما مجموعه ای که از آیت الله طالقانی جمع آوری شده، فقط شامل مقالاتی است که از سال ۱۳۲۰ به بعد، توسط ایشان به رشته تحریر درآمده و در مطبوعات اسلامی، به تدریج چاپ و منتشر شده است... البته بخشی از این مقالات، به ویژه آنچه که در سال سوم مجله ماهانه مجموعه حکمت - چاپ قم که به سردبیری اینجانب منتشر می‌گردید و یا سالنامه معارف جعفری که باز دو سه سالی با اشرف بنده انتشار می‌یافت، به درخواست اینجانب توسط معظم له به تحریر درآمده و در آن دو نشریه - ماهانه و سالانه - همراه مقالات دیگری از سروران گرامی و اساتید محترم دانشگاه تهران و... در سال ۳۸ تا ۴۰، درج و منتشر شده است. ... این مجموعه مقالات در اوایل سال ۱۳۵۵ توسط مؤسسه: مرکز بررسی های اسلامی - قم، به

لازم به یادآوری است که مجموعه تنظیمی اینجانب شامل همه مقالات آثار پراکنده آیت الله طالقانی نیست و شامل مقالات یا بیانات ایشان از سال ۱۳۵۷ به بعد نمی‌باشد.

نقش سید قطب در بیداری اسلامی

بررسی شد

پنجمین شماره از ماهنامه انگلیسی زبان "Islamic Awakening" منتشر و در آن زندگی و آثار سید قطب متفکر، مبارز و نویسنده سرشناس عرب و نقش وی در بیداری اسلامی مورد بررسی قرار گرفت. این نشریه به همت بنیاد اندیشه اسلامی وابسته به سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و به مدیرمسئولی دکتر مهدی گلچان و با رویکردی سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، منتشر می‌شود. این ماهنامه در بیش از ۱۲۰ کشور جهان عرضه می‌شود. تصویر روی جلد این شماره به "سید قطب" اختصاص یافته و تیتراژ نقش سید قطب در بیداری اسلامی بر آن به چشم می‌خورد. زندگی و آثار سید قطب عنوان مقاله‌ای است که به فرازهای مختلف زندگی این متفکر، مبارز و نویسنده سرشناس عرب و نقش وی در بیداری اسلامی می‌پردازد. مقاله "بیداری اسلامی در بحرین: گذشته، اکنون و آینده" به طور مفصل به سیر جنبش بیداری اسلامی از ابتدا تاکنون در کشور بحرین پرداخته و در خصوص آینده این جنبش بحث می‌کند. در این شماره می‌خوانید: آیت‌الله خامنه‌ای؛ ملت‌های بیدار، اسلام را ناجی خود می‌دانند؛ انسانیت و علوم اجتماعی در نگاه سید قطب؛ بیداری اسلامی با بهار عربی؛ جوانان بیدار شده از خط قرمز ایالات متحده آمریکا گذشتند؛ تمدن اسلامی پایه بیداری اسلامی.

نقوی حسینی: مجلس از مجمع تقریب

مذاهب اسلامی حمایت می‌کند

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با بیان اینکه محور فعالیت‌های مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی بر مبنای ایجاد وحدت بین مذاهب مختلف اسلامی قرار داده شده است، گفت: با توجه به اینکه مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، هدف والایی را برای برنامه‌های این مجمع در نظر گرفته‌اند، کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس نیز از نظر مالی این مجمع را حمایت خواهد کرد. سید حسین نقوی حسینی، در خصوص جلسه‌ای که دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در مورد ضرورت حمایت این مجمع از سوی این کمیسیون داشته است، گفت: هفته گذشته دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی مهمان جلسه کمیسیون بودند و بر برنامه‌های مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی را به اعضای کمیسیون ارائه دادند. نماینده مردم قرچک، پیشوا، جوادآباد و ورامین در مجلس شورای اسلامی در ادامه افزود: با توجه به اینکه مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، هدف والایی را برای برنامه‌های این مجمع در نظر گرفته‌اند، برای تحقق سریع تر این اهداف از ایشان خواسته شد که برنامه ۵ ساله‌ای را تبیین کنند که زمان بندی اجرایی آن مشخص باشد و در این صورت به طور قطع، کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس نیز از نظر مالی این مجمع را حمایت خواهد کرد. نقوی حسینی در مورد فعالیت‌های مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، تصریح کرد: این مجمع محور فعالیت‌های خود را بر مبنای ایجاد وحدت بین مذاهب مختلف اسلامی قرار داده است و برای تحقق این هدف به برگزاری نشست و بحث و تبادل نظر میان نماینده مذاهب مختلف اسلامی می‌پردازد. دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در مصاحبه‌ای با یکی از خبرگزاری‌ها درباره پیشنهادهاى نمایندگان مجلس برای فعالیت‌های آینده مجمع تقریب تصریح کرد: اعضای کمیسیون امنیت خواستار تقویت همکاری و ارتباط مجمع و مجلس شدند تا در این راستا حمایت مجلس از برنامه‌ها و تلاش برای تصویب آنها راحت تر صورت گیرد.

آیت الله اراکی:

ارتباطات اسلامی بنیادی ترین عامل در احیای هویت اسلامی است

به هویت اگر چه دیر آغاز شد اما در مسیر پیشرفت و تکامل قرار گرفت تا آن جا که با رهبری احیاگر هویت اسلامی حضرت امام خمینی (ره) به اوج خود رسید و سرانجام به پیروزی انقلاب و تاسیس جمهوری اسلامی ایران منتهی گشت.

آیت الله اراکی عنوان کرد: با تأسیس جمهوری اسلامی، کار احیای هویت اسلامی از مرحله تئوری پردازی به مرحله عمل رسید و اکنون در مرحله ای هستیم که هویت اسلامی بار دیگر احیا شده است و پیروزیهای بی سابقه مقاومت اسلامی در لبنان، غزه، تونس، مصر و... نشانه‌هایی از ظهور هویت اسلامی در سایر جوامع اسلامی در قالب بیداری اسلامی است.

وی به ضرورت هوشیاری در جریان احیای هویت اسلامی از انحراف تأکید کرد و گفت: یکی از بنیادی‌ترین عوامل اثرگذار در احیای هویت اسلامی، ارتباطات اسلامی است که با فعالیت در نقل و انتقالات معلوم از یک سو و جهت دهی صحیح به خیزش‌های اجتماعی نشأت گرفته از حیات مجدد هویت اسلامی در تضمین سلامت این خیزشها نقش ایفا کند و مانع نفوذ جریان‌های وابسته به دشمنان اسلام در کالبد جامعه اسلامی نوین شود. دبیرکل مجمع در پایان ضمن تأکید بر نقش ارتباطات در صیانت از هویت اسلامی عنوان داشت: مقصود از صیانت، ایجاد سپرهای حمایتی از یک سو و تقویت نیروی دفاع تهاجمی در برابر دشمنان فرهنگی از سوی دیگر است.

موضوع در سه محور نقل و انتقالات معلومات، رابطه همکاری و تعاون و وحدت در ارتباطات اجتماعی قابل بررسی است و مینا در نقل و انتقالات معلومات، راستی، در رابطه همکاری و تعاون، نیکی و فضیلت و مبنای ارتباطات اسلامی، یکسانی هویت‌های ارزشی است.

وی با بیان این که جهان امروز شاهد نبرد هویت است عنوان کرد: بدون شک بزرگترین چالش جهان معاصر، نبرد هویت‌هاست که در جنگ فرهنگ‌ها نمودار شده است و جهان امروز شاهد گسترده‌ترین نبردهای نرم اجتماعی است.

آیت الله اراکی با اشاره به این که جنگ سرد یا نرم، جنگ بین فرهنگ‌هاست گفت: ملت‌های متخاصم، هر یک سعی دارد تا در این جنگ‌های نامرئی بر هویت کشورهای مقابل پیروز شود.

وی با بیان این که این نوع جنگ مختص عصر حاضر است گفت: این نوع جنگ در تاریخ وجود نداشته است و علت اصلی و عمده جنگ هویت و فرهنگ در عصر حاضر، گوهر تهاجم پیشه خصوصتگرا و دیگر برانداز فرهنگ مادی‌گرای غرب است.

دبیرکل مجمع تأکید کرد: با توجه به چنین شرایطی، بزرگترین وظیفه بزرگان، علما و مسئولین تلاش در جهت صیانت از هویت اسلامی است.

وی اظهار داشت: نهضت بیداری امت اسلامی در حقیقت از حدود یک قرن پیش آغاز شد که هدف آن احیای هویت منزوی اسلامی بود. این بازگشت

حجت الاسلام والمسلمین مبلغی:

از ظرفیت فتوا در امر تقریب استفاده چندانی نشده است

"حج" وجود دارد که هر ساله به صورت غیر تکراری و استثنایی از هر قومی دور هم جمع می‌شوند. وی اظهار داشت: از دیگر مشترکات فعلی همکاری مشترک برای ایجاد علوم مبتنی بر دین است که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس ادامه داد: تقریب امروز با سه مقوله: معاندت میان اهل سنت و شیعیان، "جنگ رسانه‌ای" و پیدایش ابعاد و تلاش‌های سیاسی در زمینه تقریب مواجه می‌باشد. وی اظهار داشت: تحول دیگر اینکه در فضای تقریب، در مناسبات شیعه و سنی، در برخی کشورها، بخشی از اختلافات شیعه و سنی را وارد فاز جدیدی کرده است و این شرایط جدید باید لحاظ شود.

حجت الاسلام مبلغی ادامه داد: مسئله دیگر حاکم بین شیعه و سنی، جنگ رسانه‌ای بین شیعه و سنی در ماهواره‌هاست و این شرایط، فضا را بسیار آلوده کرده و گاهی رفتار نسجیده‌ی یک رسانه، خط بطلانی بر همه‌ی فعالیت‌های عقلای قوم طرفین کشیده و نتایج رابی نمر می‌کند و خود میدان دار می‌شوند.

وی اضافه کرد: هر یک از عوامل مذکور، روز به روز و با سرعت بسیار بالا، فضا و شرایط را پیچیده‌تر و خطرناک‌تر می‌کند. هر لحظه احتمال وقوع وضعیت بغرنج‌تر محتمل است. لذا باید راهبردی ارائه داد که ناظر به وضعیت و تغییرات و پیچیدگی‌های کنونی باشد.

استاد حوزه و دانشگاه با اشاره به اینکه دیپلماسی وحدت اسلامی به عنوان راهبرد کلان، می‌تواند دو عرصه‌ی رسانه و افکار عمومی را تحت پوشش قرار دهد، گفت: این دیپلماسی باید چنان غنی‌سازی شود تا دو مشکل رسانه و افکار عمومی تحت تأثیر نزاع‌های عمومی رافع کند.

وی ادامه داد: در ارتباط با افکار عمومی نیز نیازمند راهبردهای دقیق‌تر هستیم، اسلام از آغاز، هر گاه جنگ درونی حادث می‌شده، به گونه‌ای برخورد کرده است که گویا بزرگترین خطر می‌باشد، بنابراین امت اسلامی بدانند در صورت وقوع جنگ و نزاع داخلی، سنی و شیعه هیچکدام در امان نخواهند بود.

نمی‌توانیم قالب همگرایی و اتحادیه را بر اساس تجربه‌هایی ببندیم که تضمینی برای بقای آنها وجود ندارد. وی ادامه داد: جهان در حرکت آینده، در حال فروریزی مرزها و حرکت به سمت دهکده‌ی جهانی است، بنابراین ما باید از حصار کنونی خارج و معقول‌ترین سناریو را برای آینده طراحی کنیم. رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی، "چرخش سریع اطلاعات"، خارج شدن پدیده‌ها از منطقه‌ای بودن و قرار گرفتن در مدار چرخه‌ی جهانی، "خارج شدن خرده فرهنگ‌ها از حالت انحصاری و حرکت به سمت تعامل با فرهنگ عام" را از جمله تحولات مربوط به آینده دانست.

وی با اشاره به نقش آفرینی آموزه‌های دینی در تشکیل امت واحده در فضای جهانی اظهار داشت: می‌توان در این حرکت، بر مشترکات دینی اضافه شده بر اساس اجتهاد تأکید و دین را از حالت اسمی خارج و با ارائه آموزش‌های شفاف و تأکید بر گرایش‌های فطری و ذاتی، از این ظرفیت به خوبی استفاده نماییم. وی افزود: ما باید به سمت ایجاد جهانی چندقطبی که در بالای این قطب‌ها، حرکت‌های مبتنی بر فطرت حاکم است، پیش برویم و بر این اساس، باید سه قطب اسلام، مدار، "دین مدار" و فطرت مدار را تعریف نمود.

استاد حوزه گفت: مسیحیت دنبال ایجاد یک قطب تأثیرگذار بر اجتماع نیست؛ چون نگاه‌های فکری دینی - اجتماعی ندارد ولی در اسلام، دین، سیاست، اجتماع و فرهنگ با یکدیگر مرتبط می‌باشند.

وی با اشاره به ضرورت ترسیم چشم‌انداز برای آینده امت اسلام تأکید کرد: برای شناخت پایه‌های چشم‌انداز باید منبع داشته باشیم، در جامعه‌ی اسلامی، فصل مشترکی به نام عشق به پیامبر اسلام (ص) و واکنش شدید در قبال بی‌احترامی‌ها نسبت به ایشان وجود دارد، این وضعیت به صورت پررنگ‌تر می‌تواند از پایه‌ها و عناصر چشم‌انداز باشد.

حجت الاسلام مبلغی، وجود یک هم‌احساسی اجتماعی میان ملت‌های مسلمان را از دیگر مولفه‌های این چشم‌انداز دانست و گفت: با نگاهی به وضعیت کنونی، حساسی از سنخ همگرایی به نام

آیت الله اراکی، دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، در دومین کنگره جهانی کارگزاران مسلمان روابط عمومی که با پیام رئیس جمهوری افتتاح شد، ارتباطات اسلامی را یکی از بنیادی‌ترین عوامل اثرگذار در احیای هویت اسلامی دانست و بر نقش ارتباطات اسلامی در صیانت از هویت اسلامی تأکید کرد.

وی با اشاره به نقش ارتباطات اسلامی بین المللی در شکل‌گیری صیانت از هویت اسلامی ابراز داشت: توانایی و اقتدار جامعه و قدرت رویارویی در چالش‌ها و مشکلات، به میزان استواری هویت آن جامعه بستگی دارد.

اراکي پس از تبیین چگونگی شکل‌گیری هویت یک جامعه گفت: خاستگاه اصلی کنش‌های اجتماعی، هویت آن جامعه است و منظومه به هم پیوسته معروف‌ها و منکرهای مورد پذیرش هر جامعه، اندام درونی یا همان هویت اجتماعی آن جامعه را شکل می‌دهد.

دبیرکل مجمع در تبیین هویت جامعه اسلامی عنوان داشت: اساس و بنیاد هویت جامعه اسلامی در مرحله تئوری به وسیله قرآن کریم و در مقام تفسیر و تبیین توسط پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) تبیین شده است و از همین رو، وجود حضرت رسول (ص) محور وحدت جامعه اسلامی است.

آیت الله اراکی پس از اشاره به آیاتی از قرآن کریم درباره هویت جامعه اسلامی، به بحث ارتباطات بین المللی اسلامی پرداخت و گفت: این

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی، تکثیر رسانه‌های وحدت‌گرا را ضروری دانست و گفت: یک راهبرد مهم در این زمینه، استفاده از ابزار فتوایی باشد و تاکنون از این ظرفیت در امر تقریب آنگونه که باید استفاده نشده است.

حجت الاسلام والمسلمین احمد مبلغی در نشست تحلیلی، فتوای علمای اسلام نسبت به کنترل جلد‌های رسانه‌ای را مورد تأکید قرار داد و افزود: بخشی از علما و مفتی‌های طرفین، فتوایی مبنی بر تحریم یک سری امور همچون استفاده از رسانه در راستای خلاف اسلام ارائه دهند و این اقدام بسیار موثر واقع خواهد شد.

وی همچنین گفت: باید در فضای تقریب علاوه بر مباحث سیاسی، به مناسبات اجتماعی، تاریخی و مذهبی مسلمانان نیز توجه شود و بازیگران و فعالان اصلی این عرصه، علما و فرهیختگان بمانند.

استاد حوزه علمیه قم بیان داشت: با نگاهی به واقعیت جهان امروز و تأثیرپذیری تقریب از سیاست، با توجه به فرمایشات رهبر معظم انقلاب، باید راهبرد به گونه‌ای تعریف شود که واجد و ناظر جنبه‌های سیاسی باشد ولی این امر مهم نباید دست مایه سیاست‌مداران قرار گیرد.

وی اظهار داشت: به دلیل اینکه سیاستمداران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای بر رابطه و نوع مناسبات فی‌مابین شیعه و سنی تمرکز کرده‌اند، تقریب در سال‌های اخیر بیشتر بعد سیاسی پیدا کرده است.

حجت الاسلام مبلغی افزود: استفاده‌های سیاسی از تقریب، کارکردهای پیچیده‌ای پیدا خواهد کرد به گونه‌ای که گاهی یک اظهار نظر یا عکس‌العمل سیاسی، همه‌ی فعالیت‌های تقریبی را خنثی و زحمات انجام شده را بر باد می‌دهد.

وی گفت: در تعریف ارائه شده از دیپلماسی وحدت اسلامی، تمرکز و نقل اصلی کار بر محوریت قرار دادن نجبان و علما و متفکران با رویکرد علمی با بهره‌گیری و تأثیرگذاری بر سیاست همراه باشد.

استاد حوزه علمیه قم با اشاره به اینکه اتحاد از پیچیده‌ترین بخش‌های امت واحده است، گفت: اتحاد یک مفهوم کلی، نظری و یک واقعیت عینی دارد، ما

زد و ادعان داشت مذهب شیعه دوازده امامی در زمره مذاهب اصلی اسلام است. او در بخشی از این فتوا نظر خود را درباره تشیع چنین ابراز کرد:

مکتب جعفری، معروف به مذهب امامی اثنی عشری، مکتبی است که شرعا پیروی از آن مانند پیروی از مکتب‌های اهل سنت جایز است بنابراین سزاوار است مسلمانان این حقیقت را دریابند و از تعصب ناحق و ناروایی که نسبت به مکتب معینی دارند دوری گزینند، زیرا دین خدا و شریعت او تابع مکتبی نبوده و در احتکار و انحصار مکتب معینی نخواهد بود. بلکه همه صاحب مذاهب، مجتهد بوده و اجتهادشان مورد قبول درگاه باری تعالی است و کسانی که اهل نظر و اجتهاد نیستند، می‌توانند از هر مکتبی که مورد نظرشان است تقلید نموده و از احکام فقه آن پیروی نمایند و در این مورد فرقی میان عبادات و معاملات نیست.

به دنبال صدور این فتوا از سوی شیخ شلتوت، آیت‌الله بروجردی، آیت‌الله میرزا خلیل کمره‌ای را به همراه آیت‌الله سید محمود طالقانی و گروهی از روحانیان دیگر به نمایندگی خود به قاهره فرستاد تا از شیخ محمود شلتوت که در آن هنگام مفتی اعظم و رئیس دانشگاه الازهر بود تشکر نمایند. با کمال اطمینان می‌توان ادعان داشت همراهی و همبازی آیت‌الله بروجردی و شیخ شلتوت تا حد زیادی توانست مساله تقریب مذاهب اسلامی را به سرانجام نهایی خود برساند. بایسته و شایسته یادکرد است، فتوای این عالم برجسته اهل سنت تنها در ایران مورد استقبال واقع شد، بلکه بسیاری از بزرگ‌ترین اندیشمندان علوم دینی پیرو تسنن بر آن صحنه نهادند و شیخ شلتوت را به سبب صدور این فتوا ستودند. از آن جمله می‌توان به استادان دانشگاه الازهر همچون شیخ محمد فهم، عبدالفتاح طباه، جادالحق، عبدالحکیم محمود، عبدالوهاب عبدالطیف و محمد الغزالی (رهبر اخوان المسلمین مصر)، شیخ یاقوری (وزیر سابق اوقاف مصر) و دکتر نصر فرید واصل (از جمله مفتیان روزگار نونی مصر) اشاره داشت.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و تشکیل جمهوری اسلامی نیز مساله تقریب مذاهب اسلامی مورد توجه ویژه قرار گرفت. تشکیل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی سال ۱۳۶۸ و همچنین تاسیس دانشگاه مذاهب اسلامی سال ۱۳۷۱ گواهی بر درستی گفتار فوق است.

آیت الله تسخیری: زمانی که زبان افراط غالب شود، مشکلات امت رو به فزونی می‌رود

مسئولیت اصلی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی نشر روحیه گفت‌وگو در میان مسلمانان با همه مذاهب و گرایش‌های فکری آنهاست. آیت‌الله تسخیری در ادامه با بیان این که درگیری‌های مذاهب اسلامی در مسئولیت اصلی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی نشر روحیه گفت‌وگو در میان مسلمانان با همه مذاهب و گرایش‌های فکری آنهاست. واقع نزاع خطا و صواب است نه نزاع کفر و ایمان و همانگونه که ائمه مذاهب معتقدند هر نظر درستی احتمال خطا دارد و هر نظر خطایی احتمال دارد درست باشد، هشدار داد: نباید این نزاع به نزاع کفر و ایمان تبدیل شود که در این صورت موجب درگیری پیروان دین واحد می‌شود؛ مسئله‌ای که ما امروز از آن رنج می‌بریم و برخی از علمای تندرو، تقریب بین مذاهب اسلامی را غیر ممکن می‌دانند.

آیت‌الله تسخیری در ادامه تأکید کرد: مسئولیت اصلی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی نشر روحیه گفت‌وگو در میان مسلمانان با همه مذاهب و گرایش‌های فکری آنهاست و این در امتداد تلاش‌های دارالتقریب در مصر است که در تلاش‌های گرانقدر علمای بزرگ مسلمان مانند شیخ شلتوت و شیخ قمی، تجسم یافته است.

مروری بر تبار تقریب

سیدجمال‌الدین باورداشت دین در زندگی و اخلاق جامعه شرق نقش بنیادین دارد، لذا باید آن را اصلاح و احیاء کرد. وی ضمن تأکید بر لزوم دیانت، وحدت بین مذاهب اسلامی را خواستار شد و ادعان داشت که اندیشه دینی می‌تواند با رعایت خردگرایی، خرافه‌زدایی، نفی تقلید کورکورانه و تک‌نگری پیرایش و تصفیه شود و با اجتهاد مستمر و پویا اصلاح و بازسازی گردد.

اسدآبادی بر آن ایده بود که انحطاط سیاسی، رویگردانی از حقایق اسلام، خودکامگی، تعصب و اضمحلال وحدت اسلامی، اسباب انحطاط مسلمانان را فراهم آورده است و تنها راه علاج، اهتمام همه مسلمانان در جهت احیای آموزه‌ها و ارزش‌های اسلامی و انسجام سیاسی و فکری ملل اسلامی در برابر استعمار و دشمنان دین و آیین است. گفتنی است، اندیشه سیدجمال از سوی بسیاری مورد استقبال واقع شد. افرادی چون شیخ محمد عبده (دانشمند شپهر مصری و از جمله شاگردان سید جمال)، عبدالرحن کواکبی (اندیشمند سرشناس سوری)، رشید رضا (نویسنده و عالم مشهور دنیای عرب)، شکیب ارسلان (سیاستمدار، سخنور و مولف سرشناس لبنانی) و ابن بادیس (مصلح و متفکر برجسته الجزایری) از جمله کسانی بودند که ترویج اندیشه سیدجمال‌الدین را در جهان اسلام مجدانه پی گرفتند. اندیشه تقریب مذاهب اسلامی در پی تلاش‌های بی‌وقفه سیدجمال‌الدین اسدآبادی و پیروان فکری او که نام شماری از آنان یاد شد، گستره بیشتری پیدا کرد.

رخنمونی این اندیشه بیش از همه در مصر جلوه یافت. با ظهور شیخ محمود شلتوت، محقق، مفسر، مفتی اعظم، ادیب و از روسا و استادان نامدار دانشگاه الازهر، اندیشه تقریب، اعتباری وافر و رواجی دوچندان یافت.

او که از مشهورترین مبلغان مساله تقریب و از برجسته‌ترین پشتیبانان اندیشه وحدت شیعه و سنی بود، با همراهی چند نفر از عالمان مشهور اهل تسنن موسسه دارالتقریب بین المذاهب الاسلامیه را بنیان نهاد. همزمان با شیخ شلتوت در ایران نیز آیت‌الله العظمی سید حسین بروجردی - که خود از جمله نمایان بزرگ مساله تقریب بود - به عنوان اعلم مراجع تقلید شیعه شناخته می‌شد. آیت‌الله بروجردی از تاسیس دارالتقریب توسط شیخ نامدار مصری و همفکرانش حمایت نمود. از این رهگذر نامه‌نگاری‌هایی میان شیخ شلتوت و آیت‌الله بروجردی انجام شد. برآیند این مکاتبات آن شد که شیخ شلتوت با فتوای تاریخی خود بر هر آنچه اسباب تفرقه ۱۴ قرن مسلمانان را فراهم آورده بود، مهر باطل

سرزمین‌های اسلامی. اروپاییان با برخاستن از خواب هزار ساله قرون وسطایی خویش با حرصی تمام‌نشدنی یارای آن یافته بودند که بسیاری از مناطق دنیا را مستعمره خویش سازند. دندان طمع آنان بر کالبد جوامع اسلامی نیز فرو رفت و این مهم برای آنان چنان خوشایند نمود که در اندک زمانی بساط تسلط استعماری سهمگین خود را در بسیاری از سرزمین‌های اسلامی نیز پی افکندند.

دو علت یادشده تلنگری شد برای بیداری و رستن مسلمانان از رخوت و سستی و در جستجوی چاره برآمدن. گفتنی است راهکارهای پیشنهادی روشنفکران مسلمان به هیچ وجه یکسان نبود و از سوی آنان روش‌های ناهمسانی برای رستخیز دوباره در سرزمین‌های اسلامی مطرح شد. آنچه هویداست، گروهی از این روشنفکران چاره کار را در احیای اتحاد اسلامی دیدند. برخی مسلمانان مناطق حیدرآباد، دکن و علیگر در هندوستان و از جمله آنها روشنفکر شیعی، امیرعلی، گروهی از تاتارهای غازان و کریمه و سیاستمدار اصلاح طلب تونسسی، خیرالدین پاشا، کسانی بودند که زودتر از دیگران، نغمه اتحاد اسلامی را مترنم شدند.

در ایران نیز نادرشاه افشار، تقریب مذاهب اسلامی را خواستار شد. وی که بر آن باور بود هر دو گروه شیعه و سنی باید در رویکردهای خود نسبت به هم تعدیل‌هایی روا دارند، جدی‌ترین و صریح‌ترین پیشنهادها را برای ایجاد توافق مذهبی میان دو مذهب سنی و شیعی مطرح نمود و حتی بر آن شد با توانمندی سیاسی و نظامی خود حاکمان و عالمان عثمانی را وادار به آن سازد که مذهب شیعه جعفری را به رسمیت بشناسند. شوربختانه، این مهم با ترور نادر توسط برخی از یارانش در منطقه خبوشان وانهاده شده و رنگ واقعیت به خود نگرفت.

با مرگ نادر، کم و بیش زمره‌هایی مبنی بر لزوم تقریب مذاهب به گوش می‌رسید. اما آن کس که توانست آوای آن را با صدایی بلند و رسا نه تنها در جهان اسلام بلکه در سراسر عالم طنین انداز کند کسی نبود جز اندیشمند برجسته ایرانی تبار، سیدجمال‌الدین اسدآبادی. وی در این راه چنان توانمند و پرتلاش ظاهر شد که از سوی بسیاری از پژوهشگران تاریخ، مبدع راستین اندیشه اتحاد اسلام و بنیانگذار نهضت‌های اسلامی نام گرفت. او از سویی تلاش کرد با تقریب مذاهب اسلامی، زمینه‌های وحدت اسلامی و در پی آن یکپارچه‌سازی سرزمین‌های اسلامی را فراهم آورد و از دیگر سوی با زدودن خرافات بازسازی دین را محقق کند.

جام جم آنلین: برابر با تاریخ، در پی درگذشت جانسوز پیامبر بزرگوار اسلام (ص) اختلافی ناخجسته در میان مسلمانان پدیدار شد و به مرور زمان آن اتحاد چشم‌نواز اسلامی که سنگ بنایش را به نیکوترین وجه حضرت محمد(ص) بنیان نهاده بود، به افتراقی نامیمون انجامید.

آنچه روشن است، دلایلی چند همانند تعصبات افراطی و گاه کورکورانه شماری از عالمان مسلمانان، مطامع دنیوی و آزمندی برخی حکومتگرانی که به اصطلاح لقب اسلامی را یدک می‌کشیدند، سیاست‌های زیرکانه برخی دولت‌های اروپایی در جهت نیل به اهداف استعماری در سده‌های اخیر و... آتش اختلاف را بیش از پیش برمی‌افروخت و بسیاری از اوقات لهیب آتش سوزنده آن را بس خطرناک‌تر و دهشتناک‌تر می‌ساخت.

با تمام این اوصاف، در درازنای تاریخ اسلام کم نبوده‌اند بزرگانی که هوشمندانه درد را شناخته و با سر دادن ندای وحدت در پی درمان این بیماری صعب‌العلاج برآمده‌اند. امام علی(ع) را می‌توان نخستین آثانی دانست که اتحاد مسلمانان را ضروری برشمردند و کمر همت برای رفع تفرقه بستند.

منابع تاریخی بر این مهم گواهند که این امام همام با آن که خلافت رسول خدا(ص) را حق الهی خویش می‌دانستند، برای جلوگیری از ایجاد چنددستگی در جامعه مسلمانان سکوت پیشه کردن را بهتر از فریاد سر دادن پنداشتند.

شمار افزونی از عالمان سرشناس تاریخ اسلام چون شیخ طوسی (فقیه نامدار شیعی در سده پنجم هجری)، ابن نجار شافعی (از بزرگان تسنن در سده هفتم هجری)، علامه حلی (دانشمند برجسته شیعه مذهب قرن هشتم هجری) و ده‌ها نام‌آور دیگر که در این کوتاه جستار مجالی برای سیاه کردن نام یکایک آنها فراهم نیست نیز اتحاد اسلامی، آرزو و رویای شیرین‌شان بود.

با گذر زمان شمار اندیشمندان و حتی حاکمان مسلمان که اهمیت وحدت را دریافته بودند فزونی یافت و نتیجه آن شد که ندای تقریب بیش از پیش شنیده شود. آنچه اسباب این مهم را تادارک دید، دو علت عمده است. الف: رقابت و کشمکش دیرینه سال دو امپراتوری قدرتمند صفوی و عثمانی که یکی مدعی تشیع و آن دیگری مبلغ تسنن بود. برآیند نبردها و همآوردجویی‌های پیاپی این دو حکومت که برگستره بسیار وسیعی از سرزمین‌های اسلامی فرمان می‌راندند، ناتوانی فزاینده این دو حکومت و پیرو آن ضعف شدید جامعه مسلمانان بود.

ب: رخنه دولت‌های استعماری فرنگ در

ایران به جوش آمد و امام خمینی (ره) شاگردان خود را به همه کشورها فرستاد تا برای تغییر ریشه‌ای در ایران برنامه‌ریزی کند و بحمدالله ما موفق شدیم شاهد این تحول بزرگ در کشور خود باشیم و من به صراحت می‌گویم انقلاب در ایران از انقلاب الجزایر که انقلابی بی نظیر در عصر خود بود و قربانیان زیادی را نیز در این راه اهدا کرد، تأثیر بسیاری پذیرفته است. مشاور مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام ضمن طلب رحمت از خداوند متعال برای شهدای انقلاب الجزایر ابراز امیدواری کرد: خداوند به ملت و حکومت الجزایر قدرت دهد تا بتواند جامعه خود را با آزادی و دموکراسی بسازند. اگر روح عقلانیت و اندیشه اجتهادی و منطق‌گفت و گو میان مسلمانان غالب شود، امت اسلامی از بسیاری از حوادث تأسف باری که امروز شاهد آن هستیم، دور می‌ماند. وی همچنین تأکید کرد: ما ایمان داریم این کشور با قدرت برای اگر روح عقلانیت و اندیشه اجتهادی و منطق‌گفت و گو میان مسلمانان غالب شود، امت اسلامی از بسیاری از حوادث تأسف باری که امروز شاهد آن هستیم، دور می‌ماند. ساخت آینده خود پیش می‌رود و الگویی در شکوفایی برای دیگر ملت‌های جهان خواهد شد.

آیت‌الله محمدعلی تسخیری* مشاور مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام با هیأت الجزایری که به منظور مشارکت در نشست با عنوان نقش زنان فرهیخته مسلمان در توسعه علم و تکنولوژی* در تهران به سر می‌برند، دیدار و گفت‌وگو کرد.

آیت‌الله تسخیری در این دیدار ضمن ستودن شخصیت‌های علمی و دانشگاهی که در استقلال الجزایر نقش داشته‌اند، تصریح کرد: عظمت این شخصیت‌ها در جهان عربی و اسلامی ناشناخته است به همین دلیل من از محافل علمی در الجزایر می‌خواهم این شخصیت‌ها را معرفی کنند.

وی با بیان این که وضعیت ایران پیش از پیروزی انقلاب اسلامی به یأس گراییده بود به گونه‌ای که به فضل سخن از تقریب زمانی اهمیت بیشتری می‌یابد که جمعیت‌های تکفیری و تندرو توسعه می‌یابند.

حکومت پهلوی استعمار به یقین رسیده بود که این منطقه برای آنها امن است و منافع آنها را تأمین می‌کند، افزود: انقلابیون ایران پیش از پیروزی همواره اخبار انقلاب الجزایر و شخصیت‌های مبارز آن را نقل می‌کردند و ابتدا از خداوند و پس از او از این شخصیت‌های بزرگ و همچنین اصرار به تلاش، برای رسیدن به اهداف خود بهره می‌بردند. وی در ادامه افزود: در این شرایط خون مردم

آیت الله غروی:

افراط در تقدس، کسی را به

سرمنزل مقصود نمی‌رساند

مهر: آیت الله سید محمد غروی، در نشست اعضای شورای عالی حوزه‌های علمیه با مسئولین، اساتید و طلاب مدرسه علمیه حقانی قم، با اشاره به روایتی از امام صادق (ع) در خصوص اهمیت تعلیم و تعلم در فرهنگ اسلامی، اظهار داشت: امام صادق (ع) در این روایت، فراگیری علم، و آموزش به دیگران و عمل به علم با محوریت اخلاص و خدامحوری را ارزش حقیقی و مایه سعادت ذکر کرده‌اند.

وی افزود: برخی از افراد در این دنیا در روابط اجتماعی، به شهرت رسیده‌اند، ولی در آسمان، انسان‌های بزرگی به شمار نمی‌روند؛ البته برخی نیز هم در این دنیا محل رجوع و علاقه و ارادت مردم هستند و هم در آسمان هائسانی بزرگ به شمار می‌روند.

استاد حوزه علمیه قم با اشاره به این که طلاب باید قدر موقعیتی را که در آن قرار دارند، بدانند، ادامه داد: طلاب، فرصتی گرانقدر برای خودسازی و جامعه سازی دارند که باید از آن به خوبی استفاده کنند؛ باید قدر این موقعیت حساس را با یادگیری، یاد دادن و عمل به علم برای رضای خدا، بدانند.

عضو شورای عالی حوزه، با بیان این که یکی از مهم‌ترین و بالاترین افتخارات ما این است که سرباز امام زمان (عج) هستیم و باید قدر این نعمت را بدانیم، یادآور شد: درس خواندن مهم‌ترین وظیفه طلاب است و امور دیگر در کنار درس خواندن، نقش پیدا می‌کند.

آیت الله غروی ادامه داد: تهذیب، لازمه درس خواندن در حوزه است، ولی مقدس بازی و افراط در تقدس و تهذیب نمی‌تواند ما را به سرمنزل مقصود برساند؛ وقتی طلبه ای شب را تا به صبح به عبادت پرداخت، اما صبح نتوانست در کلاس درس حاضر شود، نمی‌تواند رضایت امام زمان (عج) را جلب کند. عضو جامعه مدرسین حوزه افزود: تهذیب و اخلاق با رفتارهای آنچنانی بدست نمی‌آید، بلکه باید در همه چیز تعادل داشت؛ شهید بهشتی همه برنامه‌های خود را با نماز هماهنگ می‌کردند و با همین برنامه ریزی‌های ساده، یک مدل زندگی تهذیبی را ایجاد می‌کردند؛ به گونه ای که در کنار همه فعالیت‌ها، به امور معنوی و اخلاقی می‌پرداختند و این گونه شد که به این همه مقامات دست یافتند.

آیت الله غروی یادآور شد: یکی از چالش‌های فرهنگی، عرفان‌های کاذب و حتی عرفان‌های لاییک است؛ دنیا به سمت دین دار شدن حرکت کرده است و در همین راستا بسیاری سعی می‌کنند که مسایل کاذب و مغرب دیگری را به جای دین، به مردم قالب کنند. عضو شورای عالی حوزه با بیان این که باید پایه‌های آموزشی را در حوزه تقویت کنیم، ابراز داشت: در این زمینه مطالعه کتب فقهی، اصولی و زبان با سرمایه‌های عظیمی که در حوزه‌ها وجود دارد، می‌تواند به طلاب برای حضور قوی در این عرصه، کمک کند.

عضو جامعه مدرسین حوزه تصریح کرد: حوزه تخصصی به آن معنی نیست که یک طلبه در تفسیر کار کند و خود را از فقه و اصول مبری بداند؛ در حقیقت باید مفسر فقیه و حدیثی فقیه در حوزه تربیت کنیم؛ یک مفسر باید با روش‌های فقهی آشنا باشد.

وی با تأکید بر این که کتب فعلی حوزه نباید تضعیف شود، گفت: اگر قرار است کتابی در سیستم آموزشی حوزه جای بگیرد، باید نقایص آن در شوراها علمی وزین برطرف شده، مدت‌ها تدریس شود و کم و کاستی‌های آن رصد شود و پس از طی مسیر آموزشی و علمی با نظر مثبت مراجع عظام اقدام گردد.

حجت الاسلام والمسلمین میرلوحی:

دوای همه دردهای ما وحدت حوزه و دانشگاه است

وحدت حوزه و دانشگاه مقوله‌ای است که از ابتدای انقلاب اسلامی وارد گفتمان نظام اسلامی شد. موضوعی که همه اندیشمندان منصف بر اهمیت آن برای پیشرفت کشور صحنه می‌گذارند و تأکید می‌ورزند. اما آیا تا کنون که بیش از ۳۰ سال از پیروزی انقلاب شوهمند

اسلامی گذشته چه مقدار به این مهم دست یافتیم و اصولاً چگونه می‌توان به این مقوله دست یافت، عنوان گفت و گوی خبرگزاری رسا با حجت الاسلام میرلوحی، مسؤول روابط عمومی و امور بین الملل دانشگاه امام صادق (ع) است که گزیده‌ای از آن تقدیم حضورتان می‌شود.

به نظر شما لزوم توجه و تأکید بر وحدت حوزه و دانشگاه در چیست؟

نهضتی که امام (ره) انجام دادند و انقلابی که امام بر پا کردند، اگر کسی از من پرسد همه فرمایشات ایشان در چه خلاصه می‌شود، خواهم گفت که به تعبیر خودشان این است که فیضیه (حوزه) و دانشگاه با هم باشند. چون ما دو رکن اساسی برای فرهنگ سازی داریم که یکی حوزه و دیگری دانشگاه است.

حوزه متولی زیر بناها، ارزش‌ها، چارچوب‌ها، مقصد و غایتی که باید به آن سمت حرکت کنیم و غایت الهی است. اما ابزار، وسائل، تکنیک، آن چیزی که ما را کمک می‌کند، نتیجه تجارب بشری در تخصص‌های مختلف، در دانشگاه جمع شده است. ما در فرمایشات امام (ره) هیچ وقت حالت تخفیف و تحقیری نسبت به دانشگاه نمی‌بینیم، در حین اینکه امام و بزرگان و مراجع ما، رهبر معظم انقلاب و بقیه بزرگانی که ستارگان درخشان حوزه‌های علمیه هستند، تربیت شده حوزه‌اند؛ ولی همیشه نظر تکریم و تمجیدشان و حتی دست‌نیزشان به سمت دانشگاه بوده است. آنها نمی‌گویند که ما آن محتوای اصلی را داریم و آن مدینه فاضله اسلامی و الهی برای ما روشن است، پس چه نیازی به دانشگاه داریم؟ نه، همیشه دانشگاه را خصوصاً دانشگاه‌های فعلی، به عنوان اینکه ما حاصل بیش از یک قرن تجربه بشری است در رشته‌های مختلف علوم انسانی، نه امام (ره) و نه مقام معظم رهبری هیچ وقت نگفته‌اند، ما از تجربه بشر در علوم انسانی حتی در دانشگاه‌های غیر اسلامی بی‌نیازیم؛ بلکه به تجربه آنها نیازمندیم و باید از آنها استفاده کنیم.

برخی معتقدند که علوم دانشگاهی توأم با

اعتقاد و ایمان نیست، نظر شما چیست؟ این که گفته شود به ما چه آنها چه گفته‌اند! درست نیست، ما باید ببینیم، تجربه آنها به کجا رسیده، در اقتصادشان، در جامعه‌شناسی‌شان، در سیاست‌شان و در حقوقشان و آن مقدارشان که لازم است، در راستای اهداف خودمان بومی سازی کنیم. دشمن در راه اهداف خودش از این تجربه بشری استفاده کرده و ما هم در راه اهداف خودمان باید استفاده کنیم.

ما امروز مطلبی مهم تر از وحدت حوزه و دانشگاه به عنوان مسئله اصلی فرهنگی در نظام نداریم. اگر واقعاً علما و بزرگان با مراتب مختلفشان، دور یک محور، دور یک میز با یک هدف، بنشینند برای حل مشکلات اقتصادی، حل مشکلات فرهنگی، حل مشکلات جامعه و همین‌طور سایر زمینه‌ها حتی مسئله هنر؛ با همکاری و همراهی امور را سامان دهی کنند، همان وحدتی است که دور هم به وجود می‌آید و آثار خاص خودش را دارد.

هر جا حوزه و دانشگاه دور هم جمع شدند، یک کار کارستان کردند که دوست و دشمن چشمشان خیره شده است. امروز حتی در هنر، رسانه‌های گروهی، تولید فیلم، انیمیشن و حتی در این عرصه‌هایی که جدید به وجود آمده‌اند، اگر ما کسانی را داشته باشیم که در هر دو جهت در محتوا و مبنای و هم در تکنیک و فرم بهترین تربیت شده باشند، می‌تواند در این زمینه نقش مهمی را ایفا کند. چرا ما یک عرصه چند میلیاردی فیلم را رها کنیم بدهیم دست هالیوود یا دست یک مشت دنباله‌های داخلی‌شان و بعد دنبالشان بدویم که چرا این فیلم را ساختید و چرا این نابسامانی، این ناهنجاری اخلاقی و این آلودگی فکری را دامن زدید؛ بلکه باید با کمک متخصصان فنی دانشگاهی و عالمان حوزوی وارد عرصه هنر فیلم و سینما شویم و مفاهیم و ارزش‌های اصیل اسلامی را جهت‌نهادینه شدن در جامعه به صحنه بکشانیم.

آیا می‌توان گفت علت عدم وحدت حوزه و دانشگاه به خاطر دوگانگی میان علوم دانشگاهی و علوم حوزوی است؟

دوای همه دردهای ما وحدت حوزه و دانشگاه است. اصل قضیه وحدت حوزه و دانشگاه، وحدت در هدف است. تبادل و تعامل، حتی در ابزارها خوب است. مثلاً دانشگاه امام صادق (ع) از بعضی از تجارب حوزه مثل مباحثه و از برخی تجربیات

دانشگاه مثل ترم بندی، استفاده می‌کند. ما در آن جا سعی می‌کنیم خوبی‌ها و محاسن هر دو نظام و سیستم آموزشی را بگیریم.

هدف ما ساختن یک تمدن اسلامی است. در ساختن این تمدن، ما پزشک، مهندس، اقتصاددان و... با آن ارزش‌هایی که مدنظر است می‌خواهیم. مباحث دینی ما قابلیت تسری به همه علوم بشری را دارند؟

چند تا مرحله است. مرحله نخست جنبه تربیتی و اخلاقی است. ما در دانشگاه‌های علوم پزشکی یا مهندسی و یا رشته‌هایی که هیچ تقریری از نظر ارزش‌ها ندارند؛ مثل کامپیوتر (کسی که رشته کامپیوتر سخت افزار یا نرم افزار می‌خواند نه اسلامی دارد نه کفری و ضد انقلابی، فقط فراگیری یک ابزار است)، در محیط تربیتی آنها می‌شود که یک دانشجو را با عقیده پاکیزه و محکم و اخلاق فاضل تربیت کرد. بعد انگیزه‌هایی باید به آن داده شود و سپس عنوان یا تخصص خودش را در راه اهداف متعالی استفاده کند.

می‌تواند با کامپوتر در راه پیشرفت هسته‌ای، اتمی و پزشکی کشور موثر باشد. یعنی اگر ما وحدت در هدف ایجاد کنیم و انگیزه الهی بشود، افراد با تخصص‌های مختلف در زمینه‌های مختلف می‌توانند دور هم جمع شوند.

به نظر تان چه زمانی شاهد تحقق وحدت حوزه و دانشگاه خواهیم بود؟

حوزه خیلی برای وحدت جلو آمده، اما دانشگاه آن طور که باید و شاید درست جلو نیامده است. چون دانشگاه یک مجموعه‌ای که خواستگاهش غربی است ولی حوزه هزار ساله ما منشأش نجف اشرف و قم و موسس اصلی آن، امام صادق (ع) و به یک معنا خود پیغمبر اکرم (ص) است. خواستگاه آن دامن اسلام، قرآن و اهل بیت (ع) است. دانشگاه سوغات غرب است و ما کم کم داریم آن را بومی سازی می‌کنیم و در خدمت اهداف بومی و الهی خودمان قرارش می‌دهیم. اما خیلی کار شده و واقعاً این طوری نیست که کار نشده باشد، البته موانع هم هست ولی اصلاً وضع همراهی حوزه و دانشگاه با وضع قبل از انقلاب قابل مقایسه نیست.

در دانشگاه کسی حتی نمی‌توانست نماز بخواند ولی الآن در دانشگاه‌های ما وضعیت خیلی فرق کرده است. ولی طبیعتاً راه زیادی تا رسیدن به آن هدف اصلی پیش رو داریم.

حجت الاسلام والمسلمین بنایی:

مطالبات رهبر انقلاب در حوزه تحول علوم انسانی بر آورده نشده است

نگاه‌ها و انتظارات متوجه حوزه‌های علمیه است و حوزه علمیه به لحاظ برخورداری از اندیشه ناب اسلام قفاهتی می‌تواند نیاز مبرم و حیاتی و پاسخی اقناعی ارائه کند.

حجت الاسلام والمسلمین بنایی در ادامه گفت: منظور از شعار فراگیر و همگانی وحدت میان حوزه و دانشگاه پاسخگویی به یک مطالبه تاریخی است که همه فعالان در عرصه سیاست و فرهنگ به آن اعتقاد دارند.

وی با بیان اینکه هماهنگی میان حوزه و دانشگاه برکات و آثار موثری را به همراه خواهد داشت، عنوان کرد: همدلی و همنوایی این دو نهاد مهم و تاثیرگذار می‌تواند پیام‌های روشنی برای سایر جوامع مسلمان به دنبال داشته باشد.

مشاور رییس قوه قضاییه در امور مجلس شورای اسلامی، تأکید کرد: باید در این راستا تلاش کرد تا مبانی و بنیان‌های فکری این دو نزدیکی بیشتری یابد تا شاهد بالندگی و شکوفایی تجدید بنای تمدن اسلامی به دست جوانان فکور و غیور ایران اسلامی باشیم.

شناسی عدم توفیق دو نهاد مهم حوزه علمیه و دانشگاه در باب تحول علوم انسانی نیازمند پیش فرض‌ها و تحلیل جامع و همه‌جانبه است، اظهار کرد: دانشگاه‌های استان و سراسر کشور به دلیل وضعیت حاکم بر وزارت علوم در این زمینه موفق عمل نکرده‌اند.

حجت الاسلام بنایی به چارچوب ساختار اجرایی وزارت علوم اشاره کرد و گفت: نحوه نگرش به موضوعات و مسائل علوم انسانی بیش از مقدار موجود توان و ظرفیت ندارد به همین دلیل در قدم‌های اولیه ماندگار شد.

عضو شورای مرکزی حزب مؤتلفه اسلامی ادامه داد: حتی شورای عالی انقلاب فرهنگی که مهندسی فرهنگی کشور و پایش علوم انسانی را رصد می‌کند در این زمینه توفیقات روز افزونی را برآورده نساخته است.

مشاور رییس قوه قضاییه در امور مجلس شورای اسلامی، در این خصوص نقش چشم‌گیر و موثر حوزه علمیه را مورد توجه ویژه قرار داد و گفت: بیشترین

مشاور رییس قوه قضاییه در امور مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه آسیب‌شناسی عدم توفیق دو نهاد مهم حوزه علمیه و دانشگاه در باب تحول علوم انسانی نیازمند پیش فرض‌ها و تحلیل جامع و همه‌جانبه است، اظهار کرد: دانشگاه‌های استان و سراسر کشور به دلیل وضعیت حاکم بر وزارت علوم در این زمینه موفق عمل نکرده‌اند.

به گزارش ابنا حجت الاسلام والمسلمین علی بنایی مشاور رییس قوه قضاییه در امور مجلس شورای اسلامی با گرامیداشت سالروز فرارسیدن شهادت دکتر مفتاح و روز وحدت حوزه و دانشگاه اظهار داشت: مطالبات رهبر فرزانه انقلاب در حوزه تحول علوم انسانی در سطح همکاری حوزه علمیه و دانشگاه برآورده نشده است.

حجت الاسلام بنایی افزود: طی یک دوره‌ای این همکاری بسیار خوب و امیدبخش ادامه داشت ولی متأسفانه پس از مدتی به رکود منجر شد. وی تصریح کرد: ضرورت روزافزون این تحول جای هیچ‌گونه توجیه و مسامحه‌کاری را باقی نگذاشته است. رئیس بنیاد قم پژوهی، با تأکید بر اینکه آسیب

گزارشی از عملکرد کتابخانه آیت الله العظمی گلپایگانی (ره)

وابسته به دفتر حضرت آیت الله صافی گلپایگانی در سال ۱۳۹۰

قال الباقر(ع)
 تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ مِنْ عَمَلَةِ الْعِلْمِ،
 وَعَلِّمُوهُ اخْوَانَكُمْ كَمَا عَلَّمَكُمُ الْعُلَمَاءُ.
 (اصول کافی ج ۱، ص ۴۲)
 امام باقر فرمود: دانش را از دانشمندان یاد بگیرید و آن را به برادران خود بیاموزید همچنان که علما به شما آموختند.

مقدسه علمیه می باشد. اگر چه مافوق کتابخانه یک مدرسه است به عملکرد و رخدادهای کتابخانه در سال ۱۳۹۰ توجه فرمایید.
 قابل توجه است که اقدامات و فعالیت های فوق الذکر با سعی و تلاش و ایثار همکاران ارجمند

از اول فروردین تا آخر اسفند ماه ۱۳۹۰	
۱	تعداد کتابهای اهدائی مورد نیاز و ثبت در دفتر کل کتابخانه در سال ۱۳۹۰
۲	آخرین شماره کتابهای ثبت شده در دفتر کل
۳	تعداد مراجعین بخش عمومی
۴	تعداد کتب مورد مطالعه بخش عمومی
۵	تعداد کتابهای نفیس چاپی بخش عمومی فهرست شده
۶	آخرین شماره عضویت در بخش عمومی
۷	آخرین شماره کارت موقت بخش عمومی
۸	آخرین شماره کتابهای فهرست شده بخش عمومی
۹	آخرین شماره کتابهای فهرست شده با نمایه کامل، بخش عمومی
۱۰	جستجوی نمایه کامل کتب و ضماصم آن، در رایانه
۱۱	آخرین شماره کتابهای فهرست شده بخش امانی
۱۲	آخرین شماره عضویت بخش امانی
۱۳	تعداد افرادی که کتاب به امانت برده اند
۱۴	تعداد کتب به امانت برده شده
۱۵	تعداد مراجعین بخش دروس حوزوی
۱۶	تعداد کتب استفاده شده در بخش دروس حوزوی
۱۷	استفاده از کتب فقهی، علمی، جزوات و مجلات (به صورت قفسه باز)
۱۸	مراجعین کتب فقهی، علمی و جزوات (قفسه باز)
۱۹	تعداد کتب چاپ سنگی که به صورت تصویر دیجیتال گرفته شده است
۲۰	تعداد نسخ خطی تصویری در قالب CD و DVD
۲۱	تعداد مخطوطات فهرست شده
۲۲	تعداد محققین که از مخطوطات استفاده نموده اند
۲۳	تعداد نسخ خطی مورد استفاده محققان
۲۴	تعداد نسخ خطی مرمت شده و صحافی کتب چاپی
۲۵	اهداء کتاب به کتابخانه ها و مراکز علمی و ...
۲۶	آخرین شماره کتب موجود فهرست شده به زبان فارسی
۲۷	آخرین شماره کتب موجود فهرست شده به زبان عربی
۲۸	آخرین شماره کتب موجود فهرست شده به زبان انگلیسی.
۲۹	آخرین شماره کتب موجود فهرست شده به زبان اردو.
۳۰	آخرین شماره کتب موجود فهرست شده به زبان فرانسه.
۳۱	آخرین شماره کتب موجود فهرست شده به زبان روسی.
۳۲	آخرین شماره کتب موجود فهرست شده به زبان آلمانی.
۳۳	آخرین شماره کتب موجود فهرست شده به زبان ایتالیایی.
۳۴	آخرین شماره کتب موجود فهرست شده به زبان ترکی و ترکی استانبولی
۳۵	آخرین شماره کتب موجود فهرست شده به دیگر زبانها و گویشها.
۳۶	آخرین شماره فهرست شده کامل نفیاس چاپی
۳۷	کل مراجعین به کتابخانه در سال ۱۳۹۰
۳۸	کل کتب مورد مطالعه در سال ۱۳۹۰
۳۹	کل مراجعین به کتابخانه از بدو افتتاح (دی ۱۳۷۱) تا آخر اسفند ۱۳۹۰
۴۰	کل کتب مورد مطالعه از بدو افتتاح (دی ۱۳۷۱) تا آخر اسفند ۱۳۹۰

با کتابت از قرن دوم و سوم هجری که بیش از ششصد نسخه از آنها به خط مؤلف است. حدود یکصد و سی هزار کتاب چاپی و چاپ سنگی با قدمت چاپ از تاریخ ۱۵۹۳ میلادی یعنی چاپ شده از ۴۲۰ سال قبل در این کتابخانه وجود دارد. همچنین دوره های کامل مجلات قدیمی که تاریخ روزانه کشور و اسناد و مدارک با ارزشی هستند در این کتابخانه نگهداری می شود. قدیمی ترین نشریه از سال ۱۳۲۵ قمری، یعنی متعلق به ۱۰۸ سال قبل است و بسیار نفیس خطی و چاپی دیگر که در جزوه آشنائی با کتابخانه آیت الله العظمی گلپایگانی بدان اشاره شده است. این کتابخانه مجموعه علمی و فرهنگی است که از پنج بخش تشکیل شده: عمومی، امانی، خطی، چاپی و روزنامه و مجلات، که محل نگهداری آنها شرایط نامساعدی دارد. مخطوطات کتابخانه و امنیت آنها در مقابل حوادث فوق العاده تأسف انگیز بلکه خطرناک است، مسئله آسیب دیدگی نسخه ها نیاز به آزمایشگاه میکروبی کشی، آفت زدائی و مرمت و رفع آسیب های دیگر دارد کتابخانه فاقد اعلام و اطفای حریق است. بودجه و اعتبارات مالی کتابخانه کفاف هزینه بالای این نواقص و مشکلات را ندارد. با توجه به اینکه مسئولین هر کشور و ملتی آثار ملی، مذهبی و تاریخی خود را محترم شمرده و از هویت فرهنگی خود حفظ و حراست می کنند؛ برای جلوگیری از خسارت های غیر قابل جبران ما را بر آن داشت تا مشکلات اساسی کتابخانه را به سمع و نظر مسئولین رده بالای کشور ایران اسلامی برساند. آنان نیز اجابت نموده خود یا نماینده شان کتابخانه را از نزدیک بازدید نموده از اینکه گنجینه و نوشته ها و آثار نبوغ علمی و هنری هزار و چهارصد ساله امت اسلام و اندیشمندان ایران اسلامی را در مخاطره جدی دیدند، اظهار تأسف نموده، قول های مساعدی دادند که هنوز از صورت حرف و شعار خارج نشده است و جامه عمل نبوده است، امید است در بوته فراموشی سپرده نشود.

قابل ذکر است این کتابخانه در مدرسه ای قرار گرفته که روزانه بیش از دویست مدرس سطح بالای حوزه تدریس می کنند و ۸۵ تا ۹۰ درصد مراجعین کتابخانه فضلا و اساتید و طلاب حوزه

آیات کلام الله و روایات ائمه معصومین در فراگیری و فضیلت علم و دانش و روح فرهنگ پروری اسلام موجب شد تا مسلمانان با الهام از تعالیم اسلام تلاش گسترده ای در یادگیری علوم و معارف و خلاقیت و ابتکار داشته باشند که از آن در تاریخ بعنوان تمدن اسلامی یاد می شود. تعلیم و تعلم در میان مسلمانان در طول تاریخ از جایگاه رفیعی برخوردار بوده و کتاب بعنوان ابزار مهم و آسان، وسیله آموزش و پل ارتباطی در انتقال علوم گذشتگان به نسل های بعد مورد توجه بوده است. اندیشمندان و دانایان علوم مختلف با تألیف کتاب، علم و تجربه خود را به دیگران منتقل نموده و نام خود را در تاریخ فرهنگ و تمدن جاودان می سازند.

کتاب و نگارش سابقه طولانی دارد. ملت های تمدن به کتاب و کتابخانه و مطالعه اهمیت زیادی می دهند. اما در تمدن اسلامی کتاب از موقعیت خاصی برخوردار است. هر محقق که درباره تمدن اسلامی کتاب نوشته، فصل مفصلی را به کتابخانه های جهان اسلام اختصاص داده است. صفحات تاریخ مملو از ذکر نام کتابخانه های عمومی و خصوصی است که مسلمانان تأسیس کرده اند و مورد استفاده بوده و هست. شخصیت های علمی و اندیشمندانی مانند ابن مسکویه که فردی دانشمند و کتاب شناس بود، کتابخانه ها را اداره می کردند. صاحبان کتابخانه ها برای حفظ و نگهداری کتاب و کتابخانه موقوفاتی را در نظر می گرفتند و متولیان می گماشتند که موقوفات را برای حفظ و نگهداری کتابخانه از گزند حوادث و ادامه حیات به مصرف برسانند، مانند موقوفه (ربع رشیدی).

یکی از کتابخانه های مهم شهر مقدس و مذهبی قم کتابخانه آیت الله العظمی گلپایگانی است که نگهدارنده حدود یازده هزار نسخه خطی

امضای سند همکاری میان دو نهاد متولی نسخه های خطی در ایران

ملی ملک، در کنار همه کتابها و آثار تاریخی موزه ای، گنجینه ای از آثار منحصر به فرد در حوزه نسخه های خطی را در خود جای داده است که یادگار ۸ دهه پایمردی بازرگان فرهیخته حاج حسین آقا ملک به شمار می آید. این گنجینه پس از درگذشت وی، با حمایت و پشتیبانی فرهنگ دوستانه آستان قدس رضوی، نه تنها با رکود روبه رو نشد، که، بیش از پیش گسترش یافت و اکنون در قامت یکی از بزرگ ترین کتابخانه های ایران در حوزه نسخه های خطی در کنار نهادهای بزرگی همچون کتابخانه ملی به گسترش فرهنگ و هنر ایرانی-اسلامی می اندیشد. شایان ذکر است که تفاهم نامه همکاری میان سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران و موسسه کتابخانه و موزه ملی ملک، این دو نهاد فرهنگی و تاریخی را به همکاری بیش تر و نزدیک تر در حوزه تبادل تصویر نسخ خطی و چاپ سنگی، ارایه دوره های مشترک آموزشی در حوزه تخصصی کتابداری و اسنادی، نشر و تولید آثار فاخر و نفیس خطی و سرانجام، برگزاری نمایشگاه ها، همایش ها، سخنرانی ها و کارگاه های علمی، آموزشی و پژوهشی فرامی خواند.

برای اداره این گنجینه بزرگ، از نظر دور نداشتند است. می توان این سند بزرگ و تاریخی را برای ایرانیان و جهانیان به عنوان یک سند راه بردی برای حتی آیندگان، معرفی کرد و بازشناساند.
کتابخانه ملی ملک بیش تر در پی انتشار نفیاس خطی است
 همچنین در این مراسم، سیدمجتبی حسینی، مدیرعامل موسسه کتابخانه و موزه ملی ملک گفت: کتابخانه ملی ایران، در واقع گنجینه مادر و عظیم حوزه کتاب به ویژه نسخه های خطی و اسناد به شمار می آید. این گنجینه بزرگ، بخش مهمی از سرمایه فرهنگی ایران اسلامی را که از سده ها پیش به روزگار کنونی رسیده است نگاه می دارد و گوشه ای قابل اعتنا و وظیفه و مسوولیت گسترش فرهنگ ایرانی-اسلامی را بر عهده گرفته است.
 وی افزود: کتابخانه و موزه ملی ملک برآن است تا زمینه انتشار بخشی از نفیاس حوزه نسخه های خطی را با همکاری کتابخانه ملی ایران فراهم کند تا این گنجینه های ارزشمند، بهتر در دسترس فرهنگ وران و اندیشمندان قرار گیرد.
 حسینی تاکید کرد: به مجموعه کتابخانه و موزه

فراهم آورد تا آنان بتوانند با پژوهش های خود، بهره هایی از دستاوردهای مفاخر ایرانی-اسلامی را منتشر کنند و در دسترس علاقه مندان و دوستداران فرهنگ و هنر قرار دهند.
 مشاور رییس جمهور با تاکید بر جایگاه والای اقدام حاج حسین آقا ملک در ماندگار کردن بخشی بزرگ از تاریخ و فرهنگی ایران و اسلام افزود: پدیده وقف یکی از برتری های فرهنگی ایرانی-اسلامی در سراسر جهان است. شاید در کشورهای دیگر نیز چنین کاری در بخش های فرهنگی به ویژه با نگاه اقدامات عام المنفعه انجام شود اما واقعیت آن است که وقف در فرهنگ ایرانی-اسلامی توانسته است الگوی کم نظیری را در راستای گسترش فرهنگ، هنر و مفاخر تمدن انسانی، برای همه جهانیان پدید آورد.
 رییس سازمان اسناد و کتابخانه ملی تاکید کرد: وقف نامه حاج حسین آقا ملک از جمله اسناد مهم تاریخی است که با مطالعه آن درمی یابیم این شخصیت بزرگ فرهنگی چگونه برای به یادگار گذاشتن سرمایه عمر ارزنده خود، دوردست ها را در نظر داشته و هیچ نکته حتی ریز و کوچکی را

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران و موسسه کتابخانه و موزه ملی ملک با امضای یک سند همکاری، متعهد شدند زمینه گسترش بیش تر فرهنگی ایرانی-اسلامی در زمینه انتشار نسخه های نفیس خطی را فراهم آورند.
 در مراسمی که در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران برگزار شد، این دو نهاد بزرگ فرهنگی در حوزه نسخه های خطی و اسناد تاریخی، یکدیگر را به همکاری های مشترک فرهنگی در حوزه های مرتبط کاری خدمات کتابداری و اطلاع رسانی، آموزش و پژوهش، تصحیح نسخ خطی و اسناد به منظور پیشبرد فرهنگ و هنر ایرانی فراخواندند.
وقف، آثار فرهنگی و هنری را جاویدان می کند
 پیش از امضای این سند همکاری، دکتر اسحاق صلاحی، رییس سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران با اشاره به دستاوردهای سودمند چنین همکاری هایی در حوزه فرهنگ و هنر، گفت: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، اکنون به این می اندیشد که فضای باثرتی برای دسترسی محققان، اندیشمندان و پژوهشگران به گنجینه نسخه های خطی و اسناد

نشریه مرکز بررسی های اسلامی
دوهفته نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

سردبیر: **سید محمود خسروشاهی**
مدیر مسئول: **سید هادی خسروشاهی**

دفتر مرکزی: قم / خیابان شهدا (مفاتیح) / نبش ممتاز
تلفکس: ۷۷۴۱۴۲۳ ممدوق پستی: ۱۳۶ چاپ: ولیعصر

مجموعه سایت های مرکز

مرکز بررسی های اسلامی: www.iscq.ir
استاد خسروشاهی: www.khosroshahi.org

پست الکترونیکی: Besatonline@gmail.com

حج در قرآن

تالیف: شهید آیت الله دکتر بهشتی
بنیاد نشر آثار و اندیشه های شهید بهشتی

ناشر: روزنه چاپ اول: ۱۳۹۱
۱۷۶ ص ۶۹۰۰ - تومان

حج از شعائر بزرگ اسلامی است که درخشش

ویژه ای در تاریخ داشته و نقش محوری در وحدت و تقویت بنیه معنوی مسلمانان دارد. شریعت اسلام

با تمامی ابعاد، باورها و نمادها در مناسک حج نهفته

و مراسم باشکوه آن وضعیتی کاملاً استثنایی به

دریافت اسلام بخشیده است. در تکاپوی روحانی

مناسک حج لطیفی هست که غالباً از دیدگاه

ناظران بیگانه با فرهنگ اسلامی پنهان مانده است.

شهید آیت الله دکتر بهشتی از نگاه یک

اسلام شناس، با استفاده از آیات حج و با تکیه بر

روح تعالیم اسلامی و مشاهدات عینی به تبیین ابعاد

حج پرداخته و ظرایف و دقائق یکی از ارکان

شریعتی محمدی (ص) را تشریح کرده است.

مجموعه این تفاسیر که در سالها و مکانهای مختلف

بیان شده، در کتاب حاضر تهیه و تنظیم یافته است.

شهید بهشتی با مراجعه به آیات حج و با الهام از

آن، خط مشی هر مسلمان را در زندگی فردی و

اجتماعی مشخص می سازد و او را به تکامل معنوی

هدایت می نماید. وی همچنین ضمن تبیین فلسفه

حج به این مهم می پردازد که شعائر اسلامی این

توان و ظرفیت را دارند که از ورای قرنهای

دشواریهای جوامع بشری را در شرایط امروز جهان

چاره جویی کنند و حج تبلوری از این حقیقت

است. همبستگی و همدلی که در پرتو حج حاصل

می شود، از آن جهت که به هیچ یک از نهادها و

سیستم های سیاسی وابسته نیست و مطلقاً از ایمان

فرد مسلمان نشأت می گیرد، حلقه پیوستگی و قدر

مشترک جامعه اسلامی محسوب می شود و کمتر

عاملی قادر است در ارکان آن تزلزل ایجاد کند.

امتیاز چشمگیر اسلام اصل توحید است و

برگزاری همه ساله مناسک حج بیانگر هویت

توحید مسلمانان می باشد که در جای جای کتاب

مورد تأکید قرار گرفته است.

کارنامه زرین دکتر جعفریان

علی دهباشی

ما کمتر این اقبال را داشتیم (ما که می گویم منظورم اهل فرهنگ و کتاب است) که در رأس مدیریت نهادهای فرهنگی عناصر فرهنگی را ببینیم. آنقدر کم و نادر که می توان شمرد. یکی از مشکلات اساسی اهل کتاب و فرهنگ این بوده است که در نهادهای فرهنگی با مدیریت غیر فرهنگی روبه رو بوده اند.

دکتر رسول جعفریان یکی از شخصیت های نادری است که در دوران مدیریت خود بر کتابخانه و انتشارات مجلس شورای اسلامی خاطره مدیران فرهنگی را زنده کرد. در عمر نسبتاً بلند کتابخانه مجلس و مدیریت ده ها شخصیت برجسته که قبل از دکتر جعفریان در کتابخانه حضور داشتند، فعالیت هایی انجام شده است که همگی ثبت شده است، اما آنچه دکتر جعفریان طی یک دوره کوتاه که به پنج سال هم نرسید انجام داد، چندین برابر اقدامات حداقل پانجاه سال قبل کتابخانه است؛ چه از نظر کمیت، چه از نظر کیفیت. مدیران قبلی کتابخانه مجلس همگی از عناصر فرهنگی بودند ولی اقداماتشان هرگز با آنچه جعفریان انجام داد قابل مقایسه نیست.

از جمله اقدامات جعفریان یکی این است که برای نخستین مرتبه درهای کتابخانه و مرکز اسناد به روی پژوهشگران باز شد. کتابخانه و مرکز اسناد پیش از جعفریان قلعه ای بود واقعا غیر قابل ورود و فقط عده محدود و خاصی امکان بهره مندی از آن گنجینه را داشتند. اما اقدامات جعفریان باعث بازگشایی درهای این گنجینه به روی اهل تحقیق و پژوهش شد. دومین اقدام بسیار مهم دکتر جعفریان تهیه نسخه دیجیتالی صدها دوره نشریه مهم یکصد سال اخیر بوده است.

گاه برای یافتن یک شماره از این نشریات باید ماه ها به این سو و آن سوی کتابخانه ها می رفتی و سرانجام هم به نتیجه ای نمی رسیدی. این کار عظیم در کنار تهیه نسخه دیجیتالی از صدها نسخه خطی منحصر به فرد انجام شد که برای اولین بار توسط دکتر جعفریان در اختیار پژوهشگران قرار گرفت. کار بزرگتر و مهمتر این دلسوز فرزانه فرهنگ ایران تربیت یک تیم یا گروه حرفه ای از کارشناسان فنی و پژوهشی و انتشاراتی طی این مدت کوتاه بود. جوانانی که همسو با دکتر جعفریان ایثار کردند و شب ها تا دیروقت در کتابخانه و بخش های گوناگون کار کردند.

در انتشارات به خصوص در بخش کتاب نیز باید از جوان بسیار نجیب و کوشا و متخصص آقای ایمانی یاد کنیم که این بخش را به خوبی مدیریت کرد. فقط حاصل کار انتشارات با کل کار دیگر نهادهای فرهنگی دولتی که بودجه های بسیار سرسام آوری در اختیار داشتند، برابر است. اصلاً کارنامه آنها با کارنامه کتابخانه مجلس غیر قابل مقایسه است.

در بخش نشریات، دکتر جعفریان برای اولین بار کتابخانه مجلس را صاحب نشریه و ارگان کرد؛ نزدیک به هفت مجله تخصصی را طراحی نمود که هر کدام در نوع خود بی نظیر بود و مدیریت اجرایی هر کدام از این نشریات را به جوانان سپرد تا تجربه ببندوزند و اکنون آنها هر کدام سردبیران لایقی شده اند. در اینجا حتی مجال مروری گذرا بر فعالیت های تأثیر گذار دکتر جعفریان را ندارم. کارنامه او در کتابخانه مجلس بدون تردید کتابی

«از علم تا عمل»، «درسنامه از تفکر تا علم» و «شیطان»

انتشار سه کتاب با استناد به تفسیر المیزان علامه طباطبایی

می کوشد با نگاهی به جریان سجده ملائکه شبهات ابلیس و مضامینی مانند هدف از اغوا و ناتوانی اغوای بندگان مخلص را شرح دهد و این کار را با اتکا به روایات معصومین (ع) به انجام می رساند.

کتاب «شیطان» از مجموعه آثار از نگاه المیزان» را مدرسه دانشجویی قرآن و عترت دانشگاه تهران با همکاری انتشارات غنچه در ۱۵۶ صفحه با شمارگان هزار و ۵۰۰ نسخه به بهای ۳۰ هزار ریال منتشر کرده است.

ساعدی «درسنامه از تفکر تا علم» را اثر دیگر این مجموعه یاد کرد که چگونگی شکل گیری علم از کانال فکر را با استناد به نگاه تفسیری المیزان عنوان می کند و گفت: این اثر بحث ادراکات حسی و غیر حسی و واژگان مهم تفکر را در قرآن بیان می کند.

وی عنوان کرد: این کتاب با بیان ضرورت تفکر، روش تشخیص تفکر صحیح، رابطه تفکر و الهام و تاریخ تفکر اسلامی به بررسی واژگان مرتبط با تفکر در قرآن می پردازد و در این زمینه آیتانی را بررسی می کند.

کتاب «درسنامه از تفکر تا علم» را انتشارات غنچه با شمارگان هزار نسخه در ۲۰۸ صفحه به بهای ۴۰ هزار ریال به چاپ رسانده است.

سومین اثر این مجموعه با نام «از علم تا عمل» مجموعه معارف مرتبط با علم و ایمان و بحث عمل صالح را روایت می کند. ساعدی با بیان این مطالب عنوان کرد: از نظر معارف قرآنی قوانینی بر اعمال ما حاکمند، نظیر نظام حاکم بر کیفر و پاداش اعمال ما و نظام حاکم بر اخلاق. وقتی رفتاری یا عملی در فردی استمرار پیدا می کند، این رفتار در شاکله شخصیت او ملکه می شود یعنی در شمار ملکات آن فرد در می آید. این اثر با بررسی این ارتباط نحوه اثرگذاری اعمال بر شخصیت انسان ها را با استناد به تفسیر قرآنی علامه طباطبایی تبیین می کند.

انتشارات غنچه با همکاری کتاب فردا کتاب «از علم تا عمل» را با شمارگان هزار نسخه در ۱۸۴ صفحه به بهای ۵۹ هزار ریال منتشر و روانه بازار نشر کرده است.

دوره های آموزشی مفاهیم قرآنی را برای دانشجویان برگزار کردیم. وی تولید کتاب های از علم تا عمل، «درسنامه از تفکر تا علم» و «شیطان» را محصول برپایی این دوره ها و استناد به کتاب تفسیر المیزان علامه طباطبایی دانست و گفت: کتاب «شیطان» از نگاه المیزان» اصول و مبانی شیطان شناسی را از دایرةالمعارف که علامه طباطبایی به دست داده است، استخراج می کند. بهره مندی از روش اهل بیت (ع) در فهم و شناخت قرآن از ویژگی های منحصر به فرد این اثر به شمار می آید.

پژوهشگران مدرسه، مطالب این کتاب را از بطن جلسات گروهی این مرکز استخراج و با استناد به اثر اصلی تدوین کرده اند.

کتاب «شیطان» با بررسی نحوه عمل و اغوای شیطان در انسان، مراحل تصرف روح انسان و نحوه عملکرد شیطان را توضیح می دهد و راه سد نفوذ او را با استناد به نگاه قرآنی علامه بیان می کند. این اثر

شدن اراده مردم بر سرنوشت خویش بود، با پیشگامی جنبش دانشجویی در اکثر حوادث سرنوشت ساز پس از انقلاب همراه بود. تسخیر لانه ی جاسوسی، انقلاب فرهنگی در دانشگاه ها و حضور در جبهه های جنگ تحمیلی و... از اقدامات درخشان جنبش دانشجویی

در دوران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی است که آرمانخواهی و عدالت طلبی دو ویژگی اصلی آن می باشد. به هر روی جنبش دانشجویی علی رغم تمامی فراز و نشیب ها و دگردیسی در برخی از تشکل های دانشجویی همچنان ایفای نقش می کند.

این اثر روایت های دانشجویان قدیم و فعلی از روند جنبش دانشجویی در برهه های مختلف و میزان تأثیر گذاری آنان در سیر حوادث می باشد.

تاریخ شفاهی جنبش دانشجویی مسلمان

بودن فعالیت نهادهای مدنی، احزاب و گروه های برخاسته از بطن جامعه، جنبش دانشجویی جای خالی این تشکل ها و نهادها را پر می کرد و ضمن فعالیت در عرصه ی علم و دانشگاه عرصه اجتماع و سیاست را نیز زیر نظر داشت. پس از کودتای ۲۸ مرداد و تعطیلی احزاب و دستگیری و منزوی کردن رهبران نهضت ملی شدن نفت، جنبش دانشجویی از معدود جریان هایی بود که در مقابل استبداد و دیکتاتوری حکومت پهلوی ایستاد و پرونده ای درخشان از خود به جای گذاشت، همچنان که تلفات سنگینی را نیز متحمل شد.

پیروزی انقلاب اسلامی ایران که گام بزرگی در تحقق مردم سالاری دینی در کشور و حاکم